NAM THỨ MƯỜI BỐN — SỐ THỨ 765 — MỖI SỐ 0$02 — NGÀY THỨ NĂM 28 JANVIER 1926

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

DEPOT LÉGAL INDOCHINE N° 1824

	HANOI						
	Hà-nội và các tỉnh lân cận	Các tỉnh khác trong Bắc-kỳ	Cao-miên và Trung-kỳ	Ai-lao và Nam-kỳ	Nước ngoài (Pháp-quốc)	Nước ngoài (ngoại-quốc)	
Một năm	6$00	6$90	6$30	6$30	6$30	6$60	12$00
Các công-sở	»	8.00	8.00	8.00	9.00	»	
Sáu tháng	3.00	3.50	3.20	3.20	3.30	6.00	
Ba tháng	1.50	1.75	1.60	1.60	1.65	3.00	
Một tháng	0.50	0.60	0.55	0.55	0.60	1.00	

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur: P. H. SCHNEIDER
Directeur: NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef: PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant: NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique: TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 180

ANNONCES
Décompte à raison de 2 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m 065 de large.
Une seule insertion . . . . 0$50 la ligne
Par contrat annuel . . . . .
Par centimètre et par insertion . . . . . 0$15 le c/m
Réclame dans la 1re page . . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales . . 1$50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants

PHÁP-VIỆT ĐỀ-HUỀ

I

Từ ngày quan Toàn-quyền Sarraut muốn thi-hành cái chính sách rộng-rãi, mà khai phóng cho người Nam, mới xướng ra câu Pháp Việt đề-huề. Ấy cái *tiếng Pháp Việt đề-huề xướng* đầu ra là từ đấy; người Nam ta được nghe cái tiếng ấy vào trong tai cũng từ khi ấy. Mới vào khoảng vài tháng nay, từ khi nghe tiếng ấy ở trong miệng một người trước kia vẫn có tiếng là người cách-mệnh nói ra; rồi lại được nghe tin quan Toàn-quyền Varenne là người có danh tiếng ở trong đảng xã-hội, là người am-hiểu chính-trị, độ lượng khoan hồng, nhận cái trọng-nhiệm ở cõi Đông-pháp, lại từ ngày ngài bước chân vào cõi Đông-pháp đến nay, được nghe những lời diễn dọ của ngài, lại được thấy một vài việc ngài làm ơn và mở-[illegible] người mình mới đua nhau dùng tiếng ấy, lúc nào cũng nói đến đề-huề, ngồi đâu cũng nghe tiếng đề-huề, chắc là sau này hai tiếng ấy sẽ thành ra câu cửa miệng, cũng như tiếng tự do và tiếng bình-đẳng mà ta thường nói điền luôn. Vậy nhân được cái dịp tốt này, ta cũng nên tỏ bày một vài lời, trên đạo đạt với chính-phủ, dưới chính cáo với quốc-dân, để mong cho sự đề-huề này sẽ có kết quả hay.

Nước Nam ở dưới chính-thể chuyên-chế đã mấy nghìn năm, nhân-dân chỉ biết phận phục tòng, mà việc chính-trị trong nước, thì không được dự đến chút nào cả; vì thế người trong nước vẫn coi đất cát là tài sản riêng của một họ, nhân-dân là tôi tớ riêng của một nhà, đã không biết thế nào là nước, thì còn làm gì có lòng yêu nước, mà hết sức để giữ lấy nước nữa. Khi người Pháp đem binh lực sang chinh phục nước Nam, thật là nhanh chóng, thật là dễ dàng, thật người Pháp cũng không ngờ đâu đến như thế. Đó không những là vì khi ấy nước Nam chính trị hủ bại, khí giới thua kém, nhân-dân yếu hèn, mà phần nhiều là vì người trong nước tư-tưởng vẫn giữ theo lối cũ, chỉ biết phận làm dân, chỉ lo đủ đóng sưu nộp thuế, triều nọ đổ, triều kia lên, họ trông thấy đã quen con mắt, có chút gì quan thiết đến mình, mà họ chịu xuất đầu lộ diện, xướng hiềm nghèo, liều tính mệnh để bảo-hộ cơ-nghiệp cho một họ.

Từ khi cuộc bảo-hộ đã thành, người Nam ở dưới chủ-quyền của nước Pháp, mà chính-trị trong nước, thì phần nhiều nương theo lối cũ, chỉ sửa đổi ít nhiều; ấy từ hai, ba mươi năm về trước, nước Nam tuy ở dưới quyền bảo-hộ của nước Pháp, mà nhân-dân trong nước cũng vẫn ở vào một nơi mờ mịt tối tăm, thấy người Pháp học giỏi sức mạnh, thì sợ uy khiếp thế, mà một phận phục tòng, chức cũng không biết cái quan-hệ nước Pháp với nước mình là thế nào cả. Mãi đến khi bắt đầu sang thế-kỷ hai mươi này, nhờ có cái phong-trào cải cách ở nước Tàu, cái văn-hóa của Thái-tây trào trải sang một ngày một rộng, nước Nam bị cái khối nước Bỹ, cũng phải tỏ lòng kính phục ngài. Von Lan'en có nói: hồng-giáo chủ thực là biểu-hiện cái quốc-gia bị chiếm-cứ. Nước Pháp và nước Bỹ rất ghi ân hồng-giáo-chủ, là người đã biểu-hiện lòng nhân-ái và lòng tín-ngưỡng. Hồng-giáo-chủ Mercier ngay từ lúc sinh-thời đã được phổ tên vào sử xanh.

Tin nước Bỹ. — Công-chúng d[illegible] [illegible] Người ta xô đẩy nhau để đến gần. Lính cảnh-sát nhiều người mà cũng không giữ được trật-tự. Sau phải đóng cửa, đến các giáo-sĩ cũng không cho vào.

Nước Nga với Trung-hoa

Ông đại-biểu Trung-hoa ở Moscou có báo cho M. Tchitcherine biết rằng nước Trung hoa đã hạ lệnh giải-phóng ngay M. Yranef. M. Tchitcherine có nói chớ nên để việc phản-tranh ấy lan rộng ra to quá.

Hỏa-xa trượt bánh ở Lỗ mã ni

Hỏa-xa trượt bánh ở Tarcon. Ba người chết.

Ngày 25 Janvier 1926

Việc tài-chánh nước Pháp

Ngày hôm nay bản tờ trình của M. Lamaroux, tiến thẩm ủy viên của hội-đồng tài-chính đã phát tại thứ dân nghị-viện. Bản tờ trình ấy tính số chi xuất là 36.269 triệu, vậy còn thiếu mất 4.269 triệu. Số thiếu ấy sẽ có 4.370 triệu về khoản thuế mới chi vào, vậy lại sẽ còn dư được 101 triệu.

Bản dự án Daumar thì dự tính số thiếu là 4 3000 triệu và định thanh giảm, và đặt các thuế mới được 200 triệu. Trong số ấy 8 800 triệu sẽ bỏ vào số thiếu, giả nợ nhà Pháp-quốc ngân-hàng và bổ vào quĩ riêng hoàn-trái.

Việc ở Syrie

Việc bảo-hộ tại nghị-hội kết cục như sau này: Trong 53 ông nghị-viện được 46 ông trúng cử. Việc mưu đề-chế cuộc bảo-hộ không thành công, vì chỉ còn có bảy nơi ở Damas và ở Homs là chưa có người trúng cử mà thôi.

Nước Anh với nước Ý

Báo *Daily Mail* nói bá-tước Velpi sẽ khởi-nghị các khoản mới. Nước Ý cũng hiểu rằng nước Anh chỉ muốn được tiền ngay, nên nước Ý không có xin triển hoãn trái-khoán.

Việc giấy bạc giả ở Hang-gia-lị

Các viên chức Pháp hợp ý với các viên chức Hung-gia-lị mà tuyên bố rằng việc tra xét về việc giấy bạc giả thế là kết liễu.

Việc ở Úc-đại-lị á

Dư-luận vẫn náo-động về việc giải-tán thượng-nghị-viện ở Nouvelles-Galles.

Tại một nhà máy lọc đường ở [illegible]ney bị nổ, không rõ duyên cớ ở [illegible] mà ra. Tổn hại rất nhiều.

Việc sơ-đẳng giáo-dục ở Pháp

Quan tổng-trưởng bộ Học-vụ sẽ đệ trình một bản dự án luật pháp định lệ việc cưỡng-bách giáo dục cũng là một cái nghĩa-vụ quan-trọng như việc binh dịch, ai trái luật sẽ phải trọng phạt. *(Indopacifi)*

CÁC THƯ-VIỆN Ở TÂY-TẠNG

Các thư-viện lớn ở Tây-tạng có rất nhiều sách cổ Trung-hoa, nhưng các nhà bác-học Âu-châu không được xem đến.

Nếu sau này có nhà bác-học nào được xem các sách ấy, chắc là sẽ biết làm chuyện lạ xưa nay chưa thấy nói đến bao giờ, vì các sách ấy có chép hàng nghìn hàng vạn chuyện địch thực, mà hãy nay các nhà bác-học Âu-châu chỉ mới biết mập mờ mà thôi.

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 24 Janvier 1926

Ai-tin Hồng-giáo-chủ Mercier

Tin nước Pháp. — Các báo đăng nhiều bài về hồng-giáo-chủ Mercier, có nói ngài là người Pháp và trong cuộc đại-chiến mới rồi ngài tỏ ra rất là can đảm. Địch-quân khi rút ra khỏi nước Bỹ, cũng phải tỏ lòng kính phục ngài. Von Lan'en có nói: hồng-giáo chủ thực là biểu-hiện cái quốc-gia bị chiếm-cứ. Nước Pháp và nước Bỹ rất ghi ân hồng-giáo-chủ, là người đã biểu-hiện lòng nhân-ái và lòng tín-ngưỡng. Hồng-giáo-chủ Mercier ngay từ lúc sinh-thời đã được phổ tên vào sử xanh.

Tin nước Bỹ. — Công-chúng d[illegible] [illegible] Người ta xô đẩy nhau để đến gần. Lính cảnh-sát nhiều người mà cũng không giữ được trật-tự. Sau phải đóng cửa, đến các giáo-sĩ cũng không cho vào.

Nước Nga với Trung-hoa

Ông đại-biểu Trung-hoa ở Moscou có báo cho M. Tchitcherine biết rằng nước Trung hoa đã hạ lệnh giải-phóng ngay M. Yranef. M. Tchitcherine có nói chớ nên để việc phản-tranh ấy lan rộng ra to quá.

Hỏa-xa trượt bánh ở Lỗ mã ni

Hỏa-xa trượt bánh ở Tarcon. Ba người chết.

Ngày 25 Janvier 1926

Việc tài-chánh nước Pháp

Ngày hôm nay bản tờ trình của M. Lamaroux, tiến thẩm ủy viên của hội-đồng tài-chính đã phát tại thứ dân nghị-viện. Bản tờ trình ấy tính số chi xuất là 36.269 triệu, vậy còn thiếu mất 4.269 triệu. Số thiếu ấy sẽ có 4.370 triệu về khoản thuế mới chi vào, vậy lại sẽ còn dư được 101 triệu.

Bản dự án Daumar thì dự tính số thiếu là 4 3000 triệu và định thanh giảm, và đặt các thuế mới được 200 triệu. Trong số ấy 8 800 triệu sẽ bỏ vào số thiếu, giả nợ nhà Pháp-quốc ngân-hàng và bổ vào quĩ riêng hoàn-trái.

Việc ở Syrie

Việc bảo-hộ tại nghị-hội kết cục như sau này: Trong 53 ông nghị-viện được 46 ông trúng cử. Việc mưu đề-chế cuộc bảo-hộ không thành công, vì chỉ còn có bảy nơi ở Damas và ở Homs là chưa có người trúng cử mà thôi.

Nước Anh với nước Ý

Báo *Daily Mail* nói bá-tước Velpi sẽ khởi-nghị các khoản mới. Nước Ý cũng hiểu rằng nước Anh chỉ muốn được tiền ngay, nên nước Ý không có xin triển hoãn trái-khoán.

Việc giấy bạc giả ở Hang-gia-lị

Các viên chức Pháp hợp ý với các viên chức Hung-gia-lị mà tuyên bố rằng việc tra xét về việc giấy bạc giả thế là kết liễu.

Việc ở Úc-đại-lị á

Dư-luận vẫn náo-động về việc giải-tán thượng-nghị-viện ở Nouvelles-Galles.

Tại một nhà máy lọc đường ở [illegible]ney bị nổ, không rõ duyên cớ ở [illegible] mà ra. Tổn hại rất nhiều.

Việc sơ-đẳng giáo-dục ở Pháp

Quan tổng-trưởng bộ Học-vụ sẽ đệ trình một bản dự án luật pháp định lệ việc cưỡng-bách giáo dục cũng là một cái nghĩa-vụ quan-trọng như việc binh dịch, ai trái luật sẽ phải trọng phạt. *(Indopacifi)*

ĐÁNH THUẾ NHỮNG NGƯỜI KHÔNG LẤY VỢ

Trong các xứ dựng nên nước Argentine, có một xứ đánh thuế những người không lấy vợ rất nặng. Lệ ở xứ ấy, đàn ông cứ đến ba mươi tuổi, mà không lấy vợ, thì mỗi tháng phải chịu thuế là 25 quan. Đến năm năm sau, thì thuế ấy tăng gấp đôi. Từ 35 đến 50 tuổi phải nộp mỗi tháng là 100 quan. Từ 50 đến 75 tuổi, phải nộp 130 quan; Từ 75 tuổi trở đi, thì phải đóng có 50 quan một năm. Những người góa vợ được ở vậy ba năm, hết cái hạn ấy lại phải lấy vợ. Song những người trong một năm đã hỏi vợ ba nơi mà đều phải bẻn nhà gái không nhận lời, thì được miễn thuế nói trên kia, song phải có giấy chứng cớ mới được.

Tự do diễn đàn

Sự học ở chốn sơn lâm

Ký-giả sở dĩ thảo bài này là vì chút tình cảm với người đi chung đất nước, lấy tinh thần ái đồng-bào mà tỏ-lộ lên cùng, lòng lộng bể trời, trông chừng như cái cuộc bể-thiên sau này đã êm thấm ai vào lò lửa. Trong chốn sơn-lâm, cây xanh đá trắng, từ thời thay đổi, bỗng nhiên ngàn lau, cùng một trời một đất, một nước non nhà, mà hai nơi phong-cảnh mạn ngược với đồng bằng, khác nhau một trời một biển. Về đường vật-chất thì không nói làm chi nữa, nói ngay về đường tinh-thần, từ khi văn-minh Âu-Mỹ truyền-bá vào xứ ta, cái kết-quả ở miền đồng bằng có mà mạn ngược không, có phải vì người mạn ngược không có thông-minh trí-não. Cái thông-minh vốn là trời phú, mà khai hóa được cái thông-minh trời phú ấy vốn ở người. Người mà không muốn thì trời đành cũng chịu mà thôi.

Con đường tri-thức người mạn ngược ngoắt ngéo như đường rừng tắt knúc, kẻ đưa đường cũng khó trỏ được lối ngay, mà muốn kiếm được lối ngay, trừ phi bạt hẳn núi rừng họa là mới được.

Trong một chốn học-đường, chiều sang lớp tan giảm bảy cận ngày ngó mán xa, cặp quyển vở nát đến trường, trông những khó nhọc, như hết-dốc-dl. Giờ học đến gọi vào, các sậu vào lớp như bắt vào nơi địa-ngục. Khi ra bài lão cắt nghĩa, thầy giảng một đàng, trò chuyện một nẻo, quở phạt ra thì học-đường đến đóng cửa, mà nương thì học-đường không ra chốn học-đường. Ngày nắng rào còn được mươi lăm sậu, kể trời mưa thì học-đường xơ xác như cảnh ngoài rừng. Giờ học đến mà học-trò không đến, vậy thì cái cảnh thê-lương ấy vì ai? vì thầy không hết bổn phận mà học-trò chán; hay vì học-trò không muốn học, hay vì phụ mẫu học-sinh không hiểu cái lịch lợi của sự học-vấn mà nên.

Hàng năm, học-trò khi học khi không, đến kỳ thi đỗ ít ỏi đối với con mắt công-bình của các ông thanh-tra, thì lỗi tại ai? Ấu hẳn là lỗi tại thầy giáo không hết bổn-phận, nhưng các ông có thấu cái nông nỗi của các thầy trên mạn ngược cho đâu. Làm thân một người giáo học ở nơi mạn ngược, đến kỳ thi thực lo ngay ngáy, kỳ thi xong thì sẽ phận ra sao? cứ lấy lý mà xét thì các thầy là có lỗi, mà lấy tình mà xử thì các thầy thực oan uổng quá!

Vậy thì sự học vô-hiệu-quả ấy nguyên-ủy tại đâu? học-trò nhỏ dại ham ănham chơi thiết gì sự học, cái thế không trách học-trò mà ở cha mẹ học-trò, vậy thì gì lại nên trách? Hiện có mấy lẽ này chúng nghiệm rõ ràng:

1° Một là không có học-thì-giờ, ngày đi làm tối về lại giấc, cuộc đời mơ hồ như người say nắng, không rõ hay dở là thế nào. Nương trông khoai trồng cà, hi học làm ăn quanh quẩn chỉ ở trong một xó rừng, không bao giờ ra đến ngoài, cách sinh-hoạt của họ hẹp hòi như vậy, thì tưởng học mà làm gì, đối với con mắt họ rất là vô ích.

2° Họ chỉ biết có lợi trước mắt, ít khi họ nghĩ về sau, con em họ, họ cho đi làm cần được mấy đồng ăn, chứ học cho đi học thì họ thiệt, nó không làm lấy được tiền lại phải nuôi thêm, cái đó tuy ở sự nghèo mà thực ở cái ngu mà ra vậy.

3° Có cho đứa nào đi học chăng nữa thì hoặc vì nhỏ quá chưa làm gì được, cho ra trường để đỡ chạy nhảy, học thì học, chơi thì chơi, họ cũng không cần; trẻ được như vậy còn thiết gì học;

Cứ ba cái cớ ấy, thì sự học ở chốn sơn-lâm khó mà mang được, dù người hăm-hám đến đâu cũng phải bỏ gối khoanh tay.

Song ba cái cớ trên kia vì đàn mà có, mà thành một chốn sơn-lâm cũng tịch, đường lối giao-thông không có, người mạn dưới mấy khi lên được mạn trên, người mạn trên bao giờ xuống được vùng dưới, hai bên cách b ệt, phong-tục ngôn-ngữ mỗi đằng một khác, khó mà hiểu nhau được; lại vì đường lối khó khăn, giao-thông cách trở, không ai chiếm mối lợi của họ, họ cần phải cạnh-tranh với ai; cho nên xưa nay sự cạnh-tranh là cái mầm tiến-bộ, hễ thiếu sự cạnh-tranh thì dân-trí khó lòng mà mở mang được.

Đó là mấy cái nguyên-ủy, ký-giả kể ra để chư-tôn độc-giả biết, nay ký-giả lại xin bàn về phương thuốc chữa: bao giờ nhà-nước mở mang dẫn nhân sơn-lâm cùng tịch, đường lối tiện lợi thông đồng cho hai dân đồng bằng mạn ngược hòa lẫn với nhau, cùng nhau đua chen trên đường sinh-kế, nảy sự ganh có đua chen thì họ mới biết được cái lợi của sự học là thế nào, dân-trí mới biết sự học làm ham, mà về phần thầy giáo mới bớt được những điều khốn khó; không thế thì kỳ-giả xin quyết rằng sau đây, ba bốn mươi năm nữa nền học-vấn đối với khối đen ngu ngốc của bọn áo xanh cũng vẫn không có hiệu quả gì.

Giang-tân, Bỗ-văn-Tịch.

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI. — Nhờ quí-báo làm ơn giải đáp cho tôi một việc như sau này:

Tôi có người bà con đã lấy vợ cho người con gái, lúc lấy thì có vào sổ giá thú. Được ít lâu không có con cái gì cả, thì vợ chồng sinh ra chê bai nhau, rồi người vợ bỏ đi đã một năm nay mà không về nhà bố mẹ đẻ, không biết rằng đi đâu. Nay người bà con tôi có thể cứ tự tiện đi lấy vợ khác cho con có được không? hay phải trình tòa xin ly-dị, hay phải làm thế nào xin ngài chỉ bảo giùm cho chúng tôi được đội ơn vô cùng.

LỜI ĐÁP. — Không tự tiện lấy vợ cả khác được. Phải làm đơn xin li-dị tại tòa án tỉnh mình ở và nói duyên cớ làm sao mà xin li dị. Tòa xét xong, cho li-dị rồi thì hãy giờ người đàn ông mới có thể lấy vợ cả khác được.

Pha-L.

VIỆC HANOI

Giá thóc gạo:

Gạo hạng nhất, một tạ		11$10
— nhì,	—	10 40
— ba,	—	9 45
Thóc hạng nhất,	—	6 65
Bắp ngô	—	5 85

Giá gạo. — Kể từ ngày 27 Janvier 1926 giá gạo ở kho Nhà-nước định là 18$ 30.

Quan Toàn-quyền vào Huế và sang Lào. — Quan Toàn-quyền Varenne và quí phu-nhân cùng cháu gái là cô Migeot, quan quản-lý Văn-phòng Le Fol và phu-nhân, các quan văn-phòng là MM. Monet, Carrère, Voirin, các quan hầu là đại-úy Schéier và thủy-quân trung-úy Bertron tối hôm nay hồi 9 giờ sẽ đi chuyến xe-lửa riêng vào Bến-thủy để sáng mai đi Huế dự lễ Ninh-lăng.

Dự lễ Ninh-lăng ngày 29, 30, 31 xong thì quan Toàn-quyền định sang Lào mấy bữa, có đưa lại Savannakhet, Thakhet, và Napé. Đến chiều 5 février thì quan Toàn-quyền trở về tới Hanoi.

Quan giám đốc chính trị Bride đại biểu Bắc-kỳ đi dự lễ Ninh lăng cũng đi chuyến xe lửa tối hôm nay vào Huế.

Quan Thống-sứ đi thăm các trường học. — Sáng hôm nay, quan Thống-sứ Robin đã đến thăm các trường khu Nam trong thành-phố ta. Ngài bắt đầu thăm trường Sinh-từ và trường phố Reinach, sau Hội-chợ.

Tại nhà-thương Annam. — Ông Degorce, y-khoa bác-sĩ về Pháp nghỉ vừa mới trở sang, nay lại sang chức đốc-học trường Trubốc và quản đốc nhà thương Annam như trước.

Trừ cái nạn sét-tỷ và cải lệ bỏ tù nợ. — Theo như ý-kiến quan Toàn-quyền bữa nọ, nay quan Thống sứ vừa mới đặt ra một hội-đồng để khảo-sát mọi cách trừ bớt cái tệ cho vay nặng lãi ở Bắc-kỳ và cải lệ bỏ tù nợ đi.

Hội-đồng ấy có một quan cai-trị hàng nhất chủ-tọa và có một vài quan thẩm-phán tây và quan lại và thân-thương Annam làm hội-viên.

Cái tết đã sồng sộc tới nơi rồi. — Giá có ai muốn hãy khoan khoan cái tết thì cũng đối với quang-cảnh thành phố ta, cũng phải nóng ruột về lễ, chứ chẳng yên được. Từ bước sang tháng chạp đến giờ, thiên hạ hình như nô-nức nhau mà sắm sửa để đón cái tết sắp đu-lịch tới xứ mình. Hàng Đào, hàng Ngang lúc nào cũng bẻn nhộn những người mua vải về thợ lụa may quần áo, làm cho các hàng thợ may giờ không kịp; hàng Đường thì cứ chen chân vào mà cản đường mới bánh trái làm đồ lễ tết; hàng Mã thì mũ mã ông Công đỏ xanh rực rỡ, hẳn ông Công sắp-sửa được bộ *complet* (nhưng *complet* lại thiếu cái quần!) hàng vải thâm thì các nhà nghèo nhà quê đến mua lại mấy cái áo quần cũ, gọi là cũng sắp tết với đời; hàng Bát, hàng Chiếu lúc nào cũng ngàn người sắm bát tết, chiếu tết. Nhất là ở chợ Đồng-xuân thì hình như cái tết tự ở nhỏ lẻ ra vậy: Các hàng thập vật, các hàng hoa cảnh: như cúc, cam quýt, thủy tiên v. v, hình như là những cái ảnh tết đã in-hệt bày, mà dẫn may nghề chúng cũng rẻ. Nói đến thầy tiện thì ta lại mong rằng việc thi nghiệm của ông Nguyễn-công-Tiễu trường Cao-đẳng Canh nông chóng thành để từ rày tết đến bà con mình được hưởng mùi thầy-thốc Việt-Nam.

Còn một điều, cũng là một cái cảnh sầm tết ở Hà-nội, mà xuýt nữa ta quên mất, là ở cửa Văn-hồ mấy hôm nay người đến chụp ảnh đã rất mỗi bận

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

mỗi đêm ; trong các người ấy, nhận kỹ ra, thì các mẹ, các thím cũng nhiều, mà cái số nhiều nhất là các chị em ở các xóm ; vì cứ nay chị em các xóm đã phải cần sắm sửa cho choáng mà hoan-nghênh các quan về'n trong tháng xuân sắp tới đây.

Cuộc vui hiếm có. — Ắt các bạn đọc báo trên Hà-thành thấy đề lễ Noël các báo ngợi khen cuộc diễn-kịch « Lọ vàng » của hội Học-giới Nam-định thì có lẽ khát vọng.

Vậy rồi hội Học-giới có tiếp được nhiều thư của các ngài trên Hà-thành mời lên diễn vì trên Hà-thành không những ao ước vở kịch « Lọ-vàng » mà thôi, lại còn có lòng tán thành cho hội Học-giới Bảo-trợ nữa, vì hội mục đích giúp bạn học-trò nghèo học đến thành tài.

Xưa nay bất cứ việc phúc-đức nào dân Hà-thành cũng hết lòng tán thành vậy, hội Học-giới Bảo-trợ Nam-định cũng tin cậy ở tấm lòng hào-hiệp công chí của Hà-thành mà đến mồng bảy tháng giêng ta này sẽ lên đ ễn. Quan Đốc-lý Hanoi đã vui lòng cho mượn nhà hát tây mà cuộc hát đó sẽ có các quý-quan đến đầu.

Việc là việc công-ích, mong rằng Hà-thành coi Nam-thành như em ruột mà hết lòng giúp cho để việc phúc-đức được hoàn toàn thì thực hội Học-giới Bảo-trợ cũng mấy trăm học-trò nghèo sẽ được đội ơn lắm lắm.

Các vai trò toàn là các người lòng sự các công sở cả, mà ban âm-nhạc thì có các ông Ba-Lễ, Hai-Khiết, Hàn-Năng văn văn. . . cử nhạc.

Một kỳ sau sẽ đăng rõ ràng các nơi bán vé cùng giá chỗ ngồi.

Học giới B'o-trợ hội

Hội mỏ than Đông triều ở Uông-bí cần dùng người thầu khoán về việc làm đường sắt, làm mỏ than, mỏ đá v. v.

5.534

Một phim ảnh mà ăn-nam mình nên xem

LE HARPON. -- Tấu náo-kịch ở bể

ĐẠI CUỘC ĐÁNH CÁ VỚI Ở BỂ

Rất Hung-dữ

Từ xưa đến nay chưa có phim ảnh nào chụp khó-khăn và công-phu như phim ảnh này

CHIẾU TẠI :

Rạp CINÉMA PALACE

Trong một tuần lễ :

Từ thứ tư 27 Janvier đến thứ ba 2 Février 1926

3.008

NÊN NHÂN DỊP GIÁ BẠC CAO MUỐN BÁN VÌ PHẢI ĐI XA

Một cái xe ô-tô « Berliet » 12 mã-lực, chạy rất tốt, có 2 bánh sơ cua, và nhiều đồ phụ nữa, giá : 1340 đồng.

Hỏi tại M. BONNAL
Garde Indigène, Bắc-ninh

5536

Tại hiệu BÀO CHẾ MONTÈS có bán :

CHLORATE DE POTASSE dùng làm phảo.

L'ALUN de CHROME dùng để ' ộc da.

ACIDE FLUORHYDRIQUE dùng để đúc thủy tinh.

CARBONATE D'AMMONIAQUE et VANILLINE dùng cho các hàng bánh và kẹo.

3001

Lòng nghĩa hiệp của một cậu học-trò nhỏ và một người phu xe sắt.

— Chiều hôm kia, có một bà lão già, ra đáng nghèo-khổ lắm, mà lại còn hai mắt, không biết ở đâu đến vơ-vẩn ở đường cửa ga và tìm đường về ngõ chợ Hôm, ý chừng có người nhà ở về ngõ ấy hay sao không biết. Khốn nỗi đường cái thì lúc nào ô-tô, xe ngựa cùng các thứ xe-cộ khác đi lại nhộn nhác cả, mà bà lão đã già lại lòa, đi thật là nguy-hiểm. Bà cụ cứ vừa rờ gậy mà đi, vừa miệng cứ bảng-quơ hỏi thăm đường về chợ Hôm, thì thế nào lại hỏi trúng ngay một người đội-xếp. Người đội xếp đó quát to lên bảo bà cụ muốn bắt bỏ bớp hay sao và dọa toan bắt bà cụ, thì bà cụ mới biết là vướt phải rắn hầm, rụng rời nhy đối, kêu van nằn-nì thầy đội tha cho. Thình lình lúc ấy có một người phu xe sắt qua đó, thấy tình bà cụ, động mối thương tâm, liền dắt bà cụ lên xe, kéo về ngã chợ Hôm ; khi đến nơi, bà cụ đó xuống xe, cảm ơn, thì người phu xe lại mếo tái đưa biếu bà cụ ba xu để đi ăn cơm hàng bẻo đói. Ngay lúc ấy, có một cậu học-trò nhỏ chừng 9, 10 tuổi, tan học vừa về tới đó, thấy bà cụ thế, cũng động lòng thương, liền bỏi bà cụ định tìm đi đâu, thì cậu sẽ xin dắt đường giúp ; rồi sẵ cặp sách dắt bà cụ đi tìm đường đến ngõ một giờ đồng-hồ. Bà cụ nhờ thế mà không gặp phải những sự nguy-hiểm ở đường. Đáng khen thay người phu xe kia thật có lòng rộng-rãi phúc-đức ít ai tầy, và lại càng đáng khen ngợi, là cậu học-trò nhỏ kia, mới chừng ấy tuổi đầu, đã có lòng nghĩa-hiệp biết cứu giúp người khốn-nàn như thế.

HIỆU BÀO-CHẾ :

CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert, Hanoi

Có bán đủ cả các thứ thuốc

NẾN HỎI QUYỂN MẪU HÀNG (CATALOGUE) Ở MÀY

3002

Tòa án Trừng-trị. — Sáng hôm nay hồi 9 giờ tòa án Trừng-trị lập kỳ tòa bất thường xử việc ăn cắp và chực ăn cắp như sau này :

Hôm 14 tháng 12 tây năm ngoái Mhay Bresto, là người nước Tây và Bratich Théodore là người Lê-ma-ni đều làm nghề đi hát, đến các hàng Khách và Annam ở phố Trùng-tiền và hàng Đào mua rượu, thuốc lá, vải, mà ở hiệu nào cũng mua độ vài đồng hạo, nhưng cứ giơ giấy 100 đồng ra bảo các hiệu ấy trả lại, khi các hiệu ấy đưa trả tại giấy 20 hay 5 đồng thì Mhay Bresto và Bratich Théodore không nghe, cứ đòi lấy toàn giấy 1 đồng kia, nên các hiệu ấy phải vào nhà trong lấy trả lại. Khi các chả hàng vào, thì Mhay Bresto với Bratich Théodore cũng theo vào. Khi người ta mở tủ thì không biết dùng cách gì mà ăn cắp tiền. Như hiệu Phạm-xuân-Vinh thì mất 40 đồng, hiệu Hợp Hinh mất 200 đồng, hiệu Lương-yên mất 475 đồng còn hiệu Đông-yên xuýt nữa mất 90 đồng. Duy hiệu Đông-yên không mất là vì khi mở tủ lấy tiền trả lại thì biết ngay là mất 1 tờ bạc 100 đồng, nên Bratich Théodore, sợ lộ phải ném ngay bốn cạnh tủ trả lại.

Khi có đơn của các hiệu ấy kiện thì sở mật-thám đè mới biết là Mhay Bresto và Bratich Théodore, liền đánh dây thép lên Laokay bắt được điệu về. Hỏi thì Mhay Bresto và Bratich Théodore nhận có vào các hiệu ấy mua hàng, song cứ một mực chối là không ăn cắp của các hiệu ấy và đều khai rằng định sang bán Vân-nam (nước Tàu) nên cần dùng hạo 1 đồng để tiện việc đổi chác chứ không phải ăn cắp.

Khi hỏi các chả hiệu ấy rồi quan Biện-lý đứng dậy bảy tỏ rõ ràng việc ấy rồi xin phạt rất nặng hai người bị can để làm gương cho những người ngoại quốc nào có tính gian không dám đến quấy nhiễu những người Pháp và những người Nam nữa. Tòa nghe lời cãi của luật sư và của bên bị can rồi kết án phạt hai người ấy mỗi người 4 tháng tù và 5 năm biệt xứ.

Việt Nam Bảo-anh hội. — Hôm đồng quản-trị hội « Việt-Nam Bảo-anh » định đến ngày thứ tư mồng 3 tháng hai tây, tức là ngày 21 tháng Chạp ta hồi 6 giờ chiều, họp đại hội đồng thường-niên tại nhà công-quán hội Khai-trí-tiến-đức, phố hàng Trống.

Vậy xin kính mời quí-ông, quí-bà đúng ngày giờ kỳ đến họp Hội-đồng cho đông để bàn những việc hội :

1. Tờ trình tất-niên của ông hội-trưởng ;
2. Duyệt-y sổ chi thu năm 1926 ;
3. Làm sổ chi thu năm 1926 ;
4. Bàu lại ban hội-đồng quản trị,
5. Việc vặt.

Ngạch y-sĩ hạng nhất. — M. Ng-v-Ngọc, y-sĩ thị sai tập sự nay được thăng y-sĩ thị sai hạng năm.

VÌ CÓ NHIỀU MUỐN BÁN MỘT

Auto « CITROEN LUXE », 10 mã-lực, chạy rất tốt, kiểu đẹp, răm bánh 710 × 90 cao-su tốt, đủ cả đồ phụ tùng, mới chạy 25.000 km., chủ vẫn cầm máy lấy. Giá : 1.000 $

Hỏi tại M. BOULAIN, Douanes & Régies NAM-DINH.

5.531

BÁN ĐẤT CHIA RA TỪNG LÔ MỘT

Mặt ngoài trông ra những phố Reinach và phố Riquier về con đường Gia-long.

Hỏi tại số 77 đường Gia-long, từ 12 đến 14 giờ và từ 17 đến 18 giờ.

5.532

MUỐN BÁN VÌ ĐI XA

Xe ô-tô « Le Zèbre » 10 mã-lực, năm chở ngồi, 100 km. hết 8 l., còn mới, giá 745 đồng. Hỏi tại : 109. Bd Gambetta, Hanoi.

5.538

HAI NHÀ CHO THUÊ MỘT TỪ 1er AVRIL 1926 TRỞ ĐI.

1° Số 66 bis và 68 phố hàng Trống, hiện đương làm nhà Khách-sạn tây, vườn rộng, cửa ra hai phố, hết chương 31 Mars 1926 ;

2° Số 7 đường lên Bưởi, rẻ cửa tràng Bảo-hộ, vườn rộng, trông ra Hồ-Tây.

Trong hai cái nhà ấy, sẽ cho thuê một còn một cái để ở.

Hỏi tại bản-quán

Số 22

Nam-Tống Phi-Long

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Vua *Hiết-đan* biết sức không địch nổi, truyền lệnh rút quân về trước, lại sai *Dương-quang-viễn* hãy đóng đồn tại *Thanh-thủy* để phòng quân *Tấn* đuổi theo.

Tấn-chúa nghe tin quân *Khiết đan* bỏ đi, liền cho *Cao-hành-chu* trấn-thủ ở *Đàn châu*, rồi rút quân về *Đại-lương*.

Triều-đình hấy giờ nhân có quân *Khiết đan* vào ăn cướp, kho-tàng khánh-kiệt, lại sai sứ-giả cả thảy ba mươi sáu người, chia đường đi vào kì-lộ các nhà đại-gian để tổng lấy tiền của.

Sứ-giả tâu *Tấn-chúa* rằng :

— Giặc sắp đến không chịu vàng mệnh thì làm thế nào ?

Tấn-chúa nói :

— Ta trao cho mỗi người một thanh kiếm, ai không chịu vàng mệnh thì cho phép các người cứ chém trước tâu sau.

Vì thế bọn quan-nha đem những đồ giáo-mác xiềng-xích đi vào các nhà dân-gian, tổng lấy tiền của, việc gấp như lửa, trăm họ náo-động, không còn biết sống là vui.

Đến hồi tháng 8, *Tấn chúa* cho *Tang-day hàn* được chuyên giữ triều-chính. *Lưu-tri-viễn* vì có cái công giữ được đất *Thái-nguyên*, gia phong cho làm chức hành-doanh đô-thống. *Quách-uy* làm chức tướng-quân chiêu thảo sứ, giám-đốc các quan tiết-độ-sứ trong mười ba châu để phòng-bị quân *Khiết-đan*.

Một hôm, *Tấn-chúa* ngự triều, hỏi các quan triều-thần rằng :

— Cái tội dẫn quân *Khiết đan* vào ăn cướp *Trung-quốc* vừa rồi, chẳng biết khởi đầu tự ai ?

Cảnh-diên-quảng nhân có lòng oán-giận *Dương-quang-viễn* không cho cái vòng ngọc-đái, mới bước ra tâu rằng :

— *Dương-quang-viễn* nguyên là bề tôi trong Trung-quốc, mà dám giao thông với quân *Khiết-đan* để làm nguy xã-tắc, thật là tội đáng chém đầu. Bệ-hạ nên đem quân đi đánh.

Tấn-chúa nghe lời, liền sai *Lý thiết-trinh* làm chức giám-quân, đem hai vạn quân đi đánh *Dương-quang-viễn*. *Lý thiết trinh* vâng mệnh, dựng cờ mở trống, thúc quân rười mau, kéo đến vây thành *Thanh-châu*.

Dương-quang-viễn nghe báo, giật mình kinh sợ, nhất-diện sai người cáo cấp với vua *Khiết-đan* ; nhất-diện kiểm điểm quân sĩ, cho lên mặt thành đề canh-thủ.

Thành *Thanh-châu* bị quân *Tấn* vây đến một tháng, trong thành hết cả lương-thực, chết mất quá nửa, mà vẫn không thấy quân *Khiết-đan*, đến cứu-viện.

Dương-quang-viễn cùng kế, không biết làm ra thế nào, ngành mặt về phía triều-đình *Khiết-đan*, cái lạy đập đầu mà than rằng :

— *Khiết-đan* hoàng-đế ơi ! hoàng-đế thật đã làm hại *Dương-quang-viễn* này !

Người con *Dương-quang viễn* là *Dương-thừa-huân* khuyên cha nên đầu hàng *Tấn chúa*, để bảo toàn cho gia tộc.

Dương quang-viễn nói :

— Ta theo *Khiết-đan*, may còn được sinh toàn, chứ về với *Tấn-chúa* thì khó lòng mà giữ cho gia-tộc khỏi tru-di tự vậy.

Hai cha con nghị-luận với nhau, hồi lâu chưa quyết. *Dương-thừa-huân* ngậm ngùi không vui, ngã lăn ra mà nói một mình rằng :

— Cha ta làm phản *Tấn-chúa*, chính là bởi chức phận quan *Vương-đào* xui giục mà nên, chi bằng ngày nay ta chém người ấy trước, rồi sau sẽ liệu kế.

Sở Thương-chính. — M. Ng-văn-Kham tham-tá tập sự niên bổng 1210 đồng ngạch Thương-chính tòng sự tại Hanoi được thăng tham-tá hạng năm niên bổng 1320 đồng kể từ ngày 1er décembre 1925 là ngày hết hạn tập sự hai năm.

Tháng cũ-mật. — Tên Nguyễn-văn-Tuyết ở đường Quan-thánh, số 12, bị thưa là ăn cắp quần áo của Lê-v-Thu ; Tên Đỗ-Văn 14 tuổi, ở Hoàxá (Hà-đông), bị kiện là ăn cắp 20 đồng của Minh ở Haiphong ;

Tên Ng-văn Bình 30 tuổi, ở ngõ hàng Hành, số 27, ăn cắp một cuộn lụa thâm của hiệu Gà-đa ;

Tên Ng-v-Doi 39 tuổi, và Ng-đình-Phúc, 48 tuổi, ăn cắp quần áo của Lê-v-Ý ở Yên-phụ đều phải bắt giam để xét hỏi.

Mấy cái nạn ô-tô. — Theo lệnh quan Biện-lý Hanoi, sở mật-thám đã cho xét hỏi về việc Trần-văn-Ngu bị nạn ô-tô và một việc ô-tô nữa ở đường Sơn-tây chỗ kilomètre 10+500.

CÁC RẠP CHỚP BÓNG

Kính cáo các ông chủ rạp chớp bóng và các nhà chiếu ảnh dong các nơi, biết rằng, ở nhà chớp bóng « Cinéma Tonkinois » 73, phố hàng Quạt, Hà-nội, có bán và có cho thuê chương trình rất đẹp, rất hay giá rất phải chăng

Muốn hỏi thêm điều gì xin viết thư đến.

3009

PHÒNG - THĂM - BỆNH

CỦA QUAN

Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET

Thương thặng đệ nhất đẳng Bắc-đẩu bội-tinh.

Nguyên chuyên về ngoại khoa tại bệnh-viện Tunis, Fez, Rabat, Casablanca Port-Saïd (Ai-cập) Huế.

Ngoại khoa, hộ sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu, bệnh giang mai

Giờ khám bệnh : Buổi sáng 7 giờ đến 8 giờ — chiều 14 — đến 17 —

KHÁM BỆNH : Giá 3 đồng một lần

XIN GIẤY LÀM-CHỨNG : Giá 1 $ 20

Phòng thăm bệnh tại ĐƯỜNG GIA-LONG, 32. GIẤY nói số 226

4015

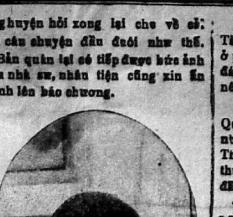
VIỆC BẮC-KỲ

BẮC-NINH

Câu chuyện ông huyện với cô sư — Về câu chuyện ông huyện với cô sư đăng trong mấy số báo trước, nay bản quán tiếp được tin ở Bắc-ninh gửi sang nói rằng câu chuyện ấy là người lại-cảo nghe lỏm, chứ không phải là một việc thật cả.

Tin ấy nói rằng trung-tuần tháng trước, chùa làng Tiểu làm phát hỏa, mà nhà chùa không trình báo gì, nên ông huyện Gia-lâm là M. Cát-văn-Tấn có cho đội nhà sư lên hỏi, nhưng nhà sư lánh mặt không lên hầu, nên lính chờ đợi mãi mới bắt được, thì cũng phó lý giải sư lên quan. Khi về tỉnh huyện, giời đã tối, không kịp buổi hầu, thì sư với những người đi theo sư, nghỉ trọ ở hàng cơm, sớm hôm sau phó-lý dẫn sư và thầy bộ vào hầu, ông huyện hỏi xong lại cho về cả. Ấy câu chuyện đầu đuôi như thế.

Bản quán lại có tiếp được bức ảnh của nhà sư, nhân tiện cũng xin lăn hành lên báo chương.

HAI-HƯNG

Nhà cầm đồ. — Không thấy năm nào mà nhà cầm đồ lại đông người cầm chuộc như năm nay, suốt từ sáng sớm đến tối mịt, lúc nào cũng thấy có người ngồi chầu chực trông rất tiều-tụy. Ấy vì thế nên không những các chủ nhà cũng cần nhà cầm đồ lắm mặt, mà đến cả những quân gian phi thừa cịp vào giả vờ chen chúc để lẫn lưng mèo tới của mấy người đi tảng thiên phải đến đấy chẳng may lại bị mất cắp nữa.

Mất cắp thật đã tức thay, lại còn sự mất cắp trộn trễo tay mà không làm gì được là có vài chú làm nghề cầm chuộc thuê, mỗi vé giá là 2 hào, nếu người nào muốn chóng việc thì thuê họ, vì thuê họ có ý nhanh chóng thật, họ xi-xồ mấy tiếng với chú làm công nhà cầm đồ là thấy hiệu nghiệm ngay lập tức. Nghe nói mấy chú làm cái nghề này phát xởi dữ, mỗi ngày có lối tới hai ba người lãi ít. Ôi ! sinh nhai đã kế !

Chẳng rõ những cái nông-nỗi đó có thấu đến tai hội đồng trông coi việc cầm-đồ không nhỉ ? Vì thử hội-đồng có thấu đến thì hội-đồng sẽ định lượng với quan Đốc-lý, nhân cái dịp được mùa cầm-đồ này mà đặt ra thêm nay cho hai buổng giấy cầm chuộc nữa, hoặc trù nghĩ cách gì khác, chứ e rằng lê từ để hoàn-cựu như rứa mãi thì thực phiền nhiễu và làm khổ cho người nghèo tăng lắm.

Đ. V.

Đánh rơi mất. — M. Hoàng-văn-Lợp làm nghề thợ mộc, nhà ở Chợ-con số 10, đánh rơi mất cái ví trong đựng 0 $ 19, một cái thẻ sưu nhà quê (tỉnh Bắc-giang) và nhiều giấy má vặt khác nữa.

Bắt chết. — Hồi 16 sáu 40 ngày thứ hai 25 janvier tàu *Gia long* của công-ty Bạch-thái ở cầu bến Maréchal Foch quay mũi chạy đi Nam-định thì va phải một chiếc thuyền đánh cá đậy ấy xếp xuống. Trong chiếc thuyền thúng có hai người đi ra bờ và một người đàn bà không sao gì, còn người đàn ông phải vài viết thương xoàng.

Ăn cắp đồ thêu. — Nguyễn-văn-Tăng 25 tuổi làm nghề thợ sơn nhà ở phố Belgique ăn cắp hai bức thêu đáng giá 15 đồng của một người ở nên đã phải bắt tống giam.

Đá vỡ đường. — M. Nguyễn-văn-Quỳnh 32 tuổi, bán hàng cơm tây, nhà số 114 phố Đầu-cầu bị tòa án Thương-mại Hải-phòng xử quản-thúc thân-thể và phải vỡ nợ thì nay đã bị bắt giam tại Đề-lao.

Tháng cũ mật. — M. Nguyễn-văn-Lễ 37 tuổi nhà ở Hạ-lý có đơn trình mất quần áo và đồ vật đáng giá 42 đồng.

M. Fouque là trang sư t'nh rằng : vừa rồi có kẻ trộm vào nhà cất trộm mất ít ống chì dẫn nước.

Đánh nhau. — Có đơn kiện của Ng-văn-Phương và vợ là Lê-thị-Tâm nhà ở phố Strasbourg, Lê-văn-Thọ và vợ là Phạm-thị-Hiền cùng người em họ là Lê-văn-Chương ở phố Sadi-Canot sinh sự đánh lộn và xé quần áo của nhau.

Gái vào tòa án. — Nguyễn-văn-Kế, 26 tuổi nhà ở Hàng-kèn bị thưa đánh Nguyễn-thị-Nhi bán hàng cơm ở phố Marine, Vong Chi 35 tuổi, làm nghề chèo đò và đưa đẩy tớ là Đinh-văn-Lương 40 tuổi, thuyền số 1249 đều bị thưa ăn cắp than của sở Ximăng ; Nguyễn-thị-Mai 20 tuổi ở An-dương bị thưa *đào trộm đất* của thành phố đều phải giải vào tòa án nghị tội.

NAM-ĐỊNH

Việc giết người ở tàu Tân-xương. — Trong một số báo trước đã nói qua về việc người con gái bị hại ở tàu Tân-xương, nay lại được tin rằng người con gái ấy ở bến Quỹnhất lên, mặc áo satin, có đeo hoa hột vòng xuyến, đầu quấn khăn tra và có mang theo một cái va-li mài vàng.

Lúc bị hại vào khoảng 10 giờ là tàu tàu vừa đi khỏi làng Hải-lạng.

Cứ như lời cung của hai thằng quét làm ở tàu thì thủ-phạm chính là tên mại-bản phụ Thanh-an-Sang tức Á-Lâm có âm-mưu với tên Soong-Ký tức Chú-Ký.

Hai tên này đã bị tống lao để tra hỏi. Chúng vẫn chối không nhận điều gì.

Có một điều là người con gái này bị hại đã mười bốn năm mà người nhà tịnh chưa ai biết cả, cho nên chưa rõ là người nhà ai.

Xác sông chưa tìm thấy, hôm vừa rồi đây rằng đã vớt được rồi, song nay xét ra thì không phải, là vì người con gái mới vớt được này sọ ăn mặc không giống chút nào, áo vải nâu, quần nái và, giải yếm có buộc một đồng xu và trên trán có một vết thương nữa.

Thế thì quyết rằng cái xác này không phải là người con gái bị hại trong tàu, nhưng đó lại thêm ra một cái kỳ-án nữa.

Nghe đâu hôm người con gái bị hại trong tàu ở bến Quỹ-nhất lên, tại có mặt người đàn ông và ba người đàn bà nữa cũng đáp ở bến ấy lên, nhưng ngồi cả ở ngoài, còn người con gái thì đi thẳng lên sofon cần mũi tàu. Lúc vào saloon thì đã thấy hai người đàn bà ở trong ấy.

Hai người đàn bà này chắc hẳn là được mục-kích cái tấn bi-kịch ấy.

(Xem trang thứ ba, cột thứ hai).

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chú Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Les misérables

DE VICTOR HUGO

(Suite)

Cet état de son âme que nous avons tenté d'analyser était-il aussi parfaitement clair pour Jean Valjean que nous avons essayé de le rendre pour ceux qui nous lisent ? Jean Valjean voyait-il distinctement, après leur formation, et avait-il vu distinctement, à mesure qu'ils se formaient, tous les éléments dont se composait sa misère morale ? Cet homme rude et illettré s'était il bien nettement rendu compte de la succession d'idées par laquelle il était, degré à degré, monté et descendu jusqu'aux lugubres aspects qui étaient depuis tant d'années déjà l'horizon intérieur de son esprit ? Avait-il bien conscience de tout ce qui s'était passé en lui et de tout ce qui s'y remuait ? C'est ce que nous n'oserions dire ; c'est même ce que nous ne croyons pas. Il y avait trop d'ignorance dans Jean Valjean pour que, même après tant de malheur, il n'y restât pas beaucoup de vague. Par moments, il ne savait pas même bien au juste ce qu'il éprouvait. Jean Valjean était dans les ténèbres ; il souffrait dans les ténèbres ; il haïssait dans les ténèbres ; on eût pu dire qu'il haïssait devant lui. Il vivait habituellement dans cette ombre, tâtonnant comme un aveugle et comme un rêveur. Seulement, par intervalles, il lui venait tout à coup, de lui-même ou du dehors, une secousse de colère, un surcroît de souffrance, un pâle et rapide éclair qui illuminait toute son âme, et faisait brusquement apparaître partout autour de lui, en avant et en arrière, aux lueurs d'une lumière affreuse, les hideux précipices et les sombres perspectives de sa destinée.

L'éclair passé, la nuit retombait et où était-il ? il ne le savait plus.

Le propre des peines de cette nature, dans lesquelles domine ce qui est impitoyable, c'est-à-dire ce qui est abrutissant, c'est de transformer peu à peu, par une sorte de transfiguration stupide, un homme en une bête fauve. Quelquefois en une bête féroce. Les tentatives d'évasion de Jean Valjean, successives obstinées, suffiraient à prouver cet étrange travail fait par la loi sur l'âme humaine. Jean Valjean eût renouvelé ces tentatives, si parfaitement inutiles et folles, autant de fois que l'occasion s'en fût présentées sans songer un instant au résultat, ni aux expériences déjà faites. Il s'échappait impétueusement comme le loup qui trouve la cage ouverte. L'instinct lui disait : sauve-toi ! Le raisonnement lui eût dit : reste ! Mais, devant une tentation si violente, le raisonnement avait disparu ; il n'y avait plus que l'instinct. La bête seule agissait. Quand il était repris, les nouvelles sévérités qu'on lui infligeait ne servaient qu'à l'effarer davantage.

Un détail que nous ne devons pas omettre, c'est qu'il était d'une force physique dont n'approchait pas un des habitants du bagne. A la fatigue, pour filer un câble, pour virer un cabestant, Jean Valjean valait quatre hommes. Il soulevait et soutenait parfois d'énormes poids sur son dos, et remplaçait dans l'occasion cet instrument qu'on appelle cric et qu'on appelait jadis orgueil, d'où a pris nom, soit dit en passant, la rue Montorgueil près des halles de Paris. Ses camarades l'avaient surnommé Jean-le-Cric. Une fois, comme on réparait le balcon de l'hôtel de ville de Toulon, une des admirables cariatides de Puget qui soutiennent ce balcon se décella et faillit tomber. Jean Valjean, qui se trouvait là, soutint de l'épaule la cariatide et donna le temps aux ouvriers d'arriver.

Sa souplesse dépassait encore sa vigueur. Certains forçats, rêveurs perpétuels d'évasions, finissent par faire de la force et de l'adresse combinées une véritable science. C'est la science des muscles. Toute une statique mystérieuse est quotidiennement pratiquée par les prisonniers, ces éternels envieux des mouches et des oiseaux. Gravir une verticale, et trouver des points d'appui là où l'on voit à peine une saillie, était un jeu pour Jean Valjean. Etant donné un angle de mur, avec la tension de son dos et de ses jarrets, avec ses coudes et ses talons emboîtés dans les aspérités de la pierre, il se hissait comme magiquement à un troisième étage. Quelquefois il montait ainsi jusqu'au toit du bagne.

Il parlait peu. Il ne riait pas. Il fallait quelque émotion extrême pour lui arracher, une ou deux fois l'an, ce lugubre rire du forçat qui est comme un écho du rire du démon. A le voir, il semblait occupé à regarder continuellement quelque chose de terrible.

Il était absorbé en effet.

(A suivre)

Trung-Bắc kỳ Lâm-sản Công-ty
(Đường Tràng-thi, Rừng Phố-vị, Rừng Họ-cương)
Chánh sở tại : Hanoi, 63, Phố hàng Bông
Điện thoại số 150
CỦI, THAN.
GỖ LIM XANH HẠ-CƯƠNG, tốt có tiếng cả cây từ 7 tấc trở lên để làm cột nhà.
RỪNG, NỨA và các thứ lâm-sản nước Nam.
Có xưởng tại Bắp-cầu, Yên-viên, Đồ-sá.

Những kẻ khốn-nạn

Xã-hội tiểu-thuyết, của ông Victor Hugo
NGUYỄN-VĂN-VĨNH dịch.

(Tiếp theo)

Cái tình-cảnh của *Jean Valjean* mà trước-giả đã hết sức tả rõ ra cho các bạn đọc sách đó, chẳng hay *Jean Valjean* có biết được rõ như thế không ? *Jean Valjean* có nhìn được tách-bạch cái tâm-khổ của mình từ lúc nó mới kết thành mà cho đến khi nó mỗi ngày một thêm nông-nỗi thất-vọng, chẳng hay cái con người cục-súc, vô học đó, có tế-nhận được cái cuộc tử từ lên xuống của trí-não mình, có ngụ được nỗi những ý-tưởng nó đã khiến cho trong tâm-thần mình, từ bấy nhiêu năm chỉ thấy những cảnh sầu-thảm làm nhơn-giới ? Những cái mối cảm-giác xúc-động ở trong mình hẳn, chẳng hay hẳn có hiểu được chăng ? Điều ấy trước-giả không dám nói rằng có. Trước-giả có phần tin rằng không. *Jean Valjean* là một đứa ngu xuẩn quá, chắc rằng dầu đã trải qua bấy nhiêu tai họa, nó cũng vẫn còn hồ-đồ, chứ chưa vỡ được cái tình-cảnh mình ra làm sao. Nhiều lúc anh ta thấy trong mình có bồi-hồi, có cảm-giác, mà bồi-hồi thế nào, cảm-giác những gì, không biết được rõ. *Jean Valjean* thật là ở trong một cái chuvi ù-ám ; lòng đau thảm cực mà đau cực ở trong chỗ ù-ám ; cãm tức cũng cãm-tức ở trong chỗ ù-ám ; có thể nói được rằng anh ta cãm-tức cái gì nó ở đàng trước anh ta. Thường-thường thì anh ta sinh-hoạt ở trong bóng tối, rờ-rẫm như thể người đui, như người thọ-thần. Nhưng thỉnh-thoảng lại có những lúc, hoặc là do tự mình anh ta, hoặc là do ở ngoài mà đến, tự dưng anh ta thấy nỗi những cơn oán-giận, những cơn đau-đớn nhiều hơn khi thường ; tự hồ có một cái chớp sáng lờ-mờ, chưng lên một cái, rồi lại tắt ngay, làm cho trong tâm-trí anh ta sáng lên một cái, khiến cho anh ta nhìn quanh mình, hoặc ra trước mắt, hoặc ra sau lưng, cũng thấy những vực sâu hang thẳm, rành rành ra số-phận mình sau này chỉ có vậy mà thôi, chứ không có nhơn-giới nào khác thanh quang, đẹp đẽ mà hòng bước tới được nữa.

Cái chớp nhoáng ấy qua rồi thì lại tối như đêm dày như đất. Trơ ra mình mình, ở đâu, đứng tại chỗ nào, anh ta cũng không biết nữa.

Cái dặc-tính của những cảnh ngộ sầu-khổ như cái cảnh-ngộ sầu-khổ đó, trong có yẻ hung-tàn, có vẻ cục-súc, là dần-dần nó làm cho một con người thành ra một con ác-thú.

Lắm khi thành ra một con ác-thú hung-hiểm. *Jean Valjean* mấy phen chực vượt ngục trốn đi, trốn đi trốn lại tam từ thứ không được, mà vẫn một niềm muốn trốn, thế cũng đủ làm tang cớ, chứng ra rằng luật-pháp quả nghiêm, quả có cái hiệu-lực gớm-ghê như thế, đối với tâm-tình người ta. Giả sử còn có cơ-hội vượt ngục được mấy lần nữa, chắc hẳn anh ta cũng còn cố trốn dù bấy nhiêu lần, dầu là vô ích, dầu là ngông cuồng, không thể nào thoát được, hẳn cũng cứ việc trốn, chứ không có suy-nghĩ một phút nào đến cái trở-lực, đến những sự khó-khăn đã trải qua rồi. Anh ta động thấy cơ-hội là muốn trốn, cũng dường như con làng dóng cũi, hễ thấy thưa then cũi chỗ nào là chực sổng ra. Thì ra cái bản-năng nó cứ xui anh ta : *trốn đi* ! Giả sử có suy-nghĩ, thì cái bụng nghĩ chắc nó xui rằng : *ở yên đó* ! Nhưng mà trong những lúc nhứt quyết vượt ngục như thế, thì không còn có suy-nghĩ gì nữa, chỉ còn có cái bản năng ở đó mà thôi. Duy có con vật nó cử-động, không có thì giờ là nhân-cách. Kế đến khi người ta lại tóm được, người ta lại hành-hạ, thì tinh-thần anh ta lại chỉ hoảng thêm lên mà thôi.

Có một điều trước-giả nghĩ không nên bỏ sót trong câu chuyện, là *Jean Valjean* sức khỏe lạ-lùng, trong khắp mặt những tù-đinh đày ở chốn đó, không có một người nào sánh kịp. Khi phải làm những việc nặng-nề khó-nhọc, như là xoắn một cái dây tam-cố, như là trục một cái neo, thì một mình anh ta khỏe bằng bốn người. Cái lưng anh ta vác nổi những thứ đồ vật rất to rất nặng, lâm thời anh ta có thể thay được cái máy nâng, tiếng bây giờ kêu là cái *kích*, ngày xưa có tên gọi là *orgueil*. Nhân thế đây trước-giả nói để ai nấy biết rằng cái tên phố *Montorgueil*, gần chợ lớn kinh-thành *Paris*, là do tiếng *orgueil* đó. Bởi thế các bạn lao-khổ thường đặt tên-con cho anh ta là anh *Jean-le-cric* (anh Jean kích). Có một lần, thành-phố *Toulon* đương sai chữa cái hiên gác nhà công-quán bản-thị, thì có một pha tượng tạc người đội hiên gác, long mất chốt, sắt sắp sửa rơi xuống. *Valjean* chợt đi qua đó, vào ghé ngay một vai mà giữ cho khỏi đổ, chờ được kịp thợ đến bắc giáo để chống cho vững.

Anh ta đã khỏe lại dẻo lắm. Trong bọn tù-tội có nhiều đứa, suốt đời nghĩ đến việc vượt ngục, luyện tập mãi sức khỏe và sự nhanh, đến nỗi sau thành ra một cái võ-pháp riêng của họ. Tự hồ chuyển động cân cốt cũng có một khoa-học. Khoa học ấy rất là huyền diệu bí mật, ngày nào cũng thấy bọn tù-tội thi-thố ra, họ thật là một hạng người luôn luôn ghen tài với giống ruồi giống chim. Như việc leo một cái cột cao mà thẳng tuột, chỗ không có mấu không có khe mà đề được chân bám được chặt, mấy ai thì là khó, *Jean Valjean* thì coi là trò chơi. Qui hồ tường có góc, anh ta chỉ lấy cái đân-lực của lưng, và hai cái bắp chân, rồi thì dùng hai khủy tay với hai cái gót, mà lên ton-tót cho đến từng gác thứ ba cũng được. Nhiều khi anh ta trèo như thế lên đến tận trên mái nhà ngục.

Anh ta nói ít, không cười. Trong một năm chừng độ một hai lần, phải có sự gì thật là xúc động nhân-tâm, anh ta mới cười hì một tiếng, nghe ra thật là dáng kinh hãi, tự hồ cái tiếng vang ma quỉ cười đâu vậy. Nhìn mặt anh ta, thì đã hình như lúc nào anh ta cũng nghé dòm thấy cái gì ghê-gớm.

Mà quả có cái gì nó làm cho anh ta lưu ý luôn-luôn thật.

(Còn nữa)

Đoản-thiên tiểu-thuyết

Phận mong manh

(Tiếp theo)

« Kiếp này không được cùng cậu
« loan phượng xum vầy, nguyện làm
« thân trâu ngựa đền bồi kiếp sau.
« Tâm sự tôi có quỳ thần so' xét.
« Công trình kể biết mấy mươi, vì
« ta khăng khít cho người dỡ dang ?
« Nước mắt chan hòa, mới tờ giấy
« trắng, mượn ngòi lược đen, vài dòng
« vấn lắt, giải tấm lòng sơ, cái xin
« cậu lượng thứ cho. Ba tạ.
« Sau xin kính chúc ngọc thể khang
« an.

Ngày .... tháng..... năm...
Liên-Hồng đến-thư

Cậu đọc thư song, tâm-thần rối-loạn, ngã lăn trên ghế, hồi lâu tỉnh lại biết việc này tự mình sự suất, không trù liệu ngay, để đến khi nước đến chân mới nhảy ăn năn sao bịp ! Tuy vậy khoa trương đã sắp đến nơi, nên cậu vẫn chuyển lòng nấu xôi kính đợi ngày hẹ quỉ cung nga...

Thừa-quang thấm thoắt, con én đưa thoi, đã tới tiết đông thiên, đến ngày... là ngày lễ cưới, như người ta sắp về nhà chồng thì tươi cười vui vẻ, nhưng đối với cô thì cô ủ dột mày hoa, ủ sầu mặt ngọc, ăn không muốn nuốt, nói chẳng ra hơi, trong mình phân-vân khó chịu, cho là một ngày khổ nhất trong một đời cô. Ngày sau khắc ruột tầm bồi rồi, đêm năm canh giấc điệp mơ màng. Chính ngày đó là ngày cô bước chân vào bể khổ nẻm mài đời cay đắng...

Trong nhà trên từ cụ Phán dưới đến thầy giáo Hiền đều không được vui vẻ vì ai nấy đều không được như ý.

Trưa hôm đó đã thấy cậu Xuân-Xinh đi xe đạp về chơi. Trông cậu vui vẻ bẽn lẽn ngoài mặt, nhưng trong bụng cậu hình như chan chứa biết bao nhiêu nỗi đắng cay. Cậu về làm gì ? Cậu vốn người thủy chung thành-thực, nên hôm đó cậu về chơi trước là đối với cụ Phán hết bổn-phận là người thân thuộc quen biết, sau là mừng tân nhân cho khỏi mang tiếng là vô tình. Cũng đáng khen thay cái chí-khí của người quân-tử ấy ! trước sau như một, giá phải kẻ bạc-nhược thì đã lấy cớ làm thù, làm giận, để làm hại cái giá trị của cô Lến-Hồng. Đáng phục cái bụng của cậu Xuân-Xinh.

Hôm đó tuy cũng được đông đủ hai họ khách khứa tấp nập, cỗ bàn lịch sự, pháo nổ đình tai, xe ngựa rập rìu, nhưng xem ra cũng không được vui vẻ êm đềm như đám cưới cô Lến Thành.

Vợ chồng có ăn ở được ít lâu, nhờ được hạnh hiếm có, cái gia đình giáo dục của cụ Phán nên trong nhà cũng không sinh ra sự tị nhỏ.

Nhất là mẹ chồng cô là người cay nghiệt. Cô mới về được mấy hôm thì đỗ ngon đỗ ngọt lấy cả đồ tư-trang của cô. Có tuy gặp cái cảnh ngộ khó khăn ấy, cô cũng vẫn vui vẻ để vừa ý mẹ chồng

Cứ chàng Lưu-Phong đi làm, thì cô ở nhà nấu nướng, và may đồ đợi chồng. Khi chàng về thì vợ chồng nói chuyện với nhau rất là đầm-thắm. Như cái cảnh gia-đình êm ấm ấy thì ngờ đâu cô phải đeo gương bạc-mệnh ! Mới biết hồng-quần với khác hồng-quần. đã xoay đến thì còn vẫn chưa thôi !

Số là một hôm chàng Lưu-Phong được nghỉ ở nhà, vừa ăn cơm xong, hai vợ chồng đang chuyện trò vui vẻ ; chàng trông ra ngoài cửa thì thấy một người đàn bà ngoài ba mươi mặt mũi đanh thép ăn mặc chưa ngoa, trên xe bước xuống sồng sộc đi vào trong nhà một cách tự do, hình như một người quen biết chí thân vậy. Chàng đổi sắc mặt vội vàng đứng dậy đội mũ lên ra cửa sau đi mất.

Người ấy vào chẳng hỏi đầu đuôi chi cả, thấy cô Lến-Hồng ngồi đó sấn vào túm tóc cô, đẹp cô mấy cái xuống đất, thân thể ngồi trên mình cô, cái tay phũ phàng độc địa đó thì hỏ mà đập liểu vài hoa, còn bắt thương gì đến ngọc tiếc gì đến hoa. Cô là người khuê các, thân phận lẻ loi yếu đào tơ, lấy hơi sức đâu mà chống cự cùng tay hắn-phụ kia !

Giang tay ra sức đẩy vào,
Thịt nào chẳng nát tan nào chẳng [kinh,
Xót thay đào lý một cành,
Một phen mưa gió tan tành mặt [phen,

Cô tuy bị một trận gió tập mưa sa, nhưng cũng đành cắn răng chịu vậy (số là cô cũng đoán biết ít nhiều trước lấy chàng Lưu-Phong) vì có sự vỡ chuyện ra hi xấu hổ cùng phố xá láng giềng...

Mẹ chồng cô về quê vắng, chàng Lưu-Phong đã trốn rồi, tứ tung ở hầu đi chợ, lấy ai mà ngăn trở cái tay độc ác kia thu hồ mà đập liểu vài hoa.

(Còn nữa)

Thoại-phong, Ng.-duy-Kinh

HÀNG MỚI SANG
BÁN CHIỀU KHÁCH
Bản-hiệu bán cắt bán lẻ các thứ hàng vóc nhiều, tơ lụa, satin, sa tây, cachemire, faille, khăn tua to khăn tua len các thứ len dạ, tissus Imperméable, mũ dạ v. v...
PHAN QUẢNG-THÀNH
Số nhà 10, phố hàng Đ o, Hanoi
3040

TAXÉOL ROGIER
Thuốc chuyên-môn rất mạnh để trị bệnh lậu. Trị các bệnh như Gonnorrhée. — Cystite. — Catarrhe vésical rất hiệu. — Là một thứ thuốc mới các ông thầy thuốc ở thuộc-địa đều khuyến dùng thuốc ấy.
Giá một lọ : 1$00
BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ
L. BLANC
31, phố Paul-Bert, Hanoi

CHÈ TÀU SÂM-MẬU
Hễ trà Sâm-mậu nổi tiếng đã lâu. Trước đây các ngài ở xa muốn mua, có khi gửi đi không tiện, thật phụ lòng các quí-khách. Bây giờ muốn được nhiều người làm đại-lý, hễ ai muốn làm, xin viết thư cho số 59 phố Hàng-ngang Hanoi.
1. Phàm bán trà bất cứ nhiều ít, mỗi một trăm đồng sẽ để hoa-hồng cho đại-lý 3$.
2. Phàm những tiền phải-lộn gởi trả cùng gởi liền và thuê phu đài-đệ, vân vân thì bản-hiệu đền xin chịu.
3. Giá bảng tùy theo lý tiệ đài ngắn đã sẽ định. 3030

SÁN-NHIÊN-ĐÀI
Tối thứ tư 27 Janvier 1926
GƯƠNG TÀY LIẾP
(Hai thứ tư)
Vở chèo cải-lương soạn thành được hơn 20 điệu hát rất hay. Hôi này vui trò hơn các hồi trên. Lần này diễn lại có sửa đổi lại một vài chỗ để nay mai in thành sách bán. Xin giữ chỗ ngồi trước. Đến tối chủ-nhật 31 Janvier 1926 thì diễn lại hồi thứ năm (Hồi cuối cùng).
Tối thứ năm 28 Janvier 1926
TẠP KỊCH TRÍCH DIỄN
Đoạn thứ nhất
HIỀN NỮ NGỘ KỲ DUYÊN
Lê-hương-Dương được một con gái là Chi-hương, cha con chuyên nghề đánh cá độ nhật, sau Hương-Dương bị bệnh chết, Chi-Hương phải bán mình để lấy tiền mai táng.
Chi-Hương ở nhà Đỗ-Thị (chủ hàng cơm) được ít lâu, Hồ-Đắc lập (đội tuần) đến chơi thấy Chi-Hương có nhan sắc nhờ Đỗ-Thị làm mối hai bên lấy nhau,
Vợ cả Đắc-Lập ở Kinh nghe tin chồng có vợ lẽ, liền ra đánh ghen, sau thấy Chi Hương có chửa, lại đem lòng yêu qui, lại cho ở với chồng, còn mình thì về Kinh.
Đoạn thứ hai
THỦY CUNG CÔNG CHÚA HÀM OAN
Công chúa bị Thảo-Mãi lẻ vợ lẽ giả rồ thủ xúc xiểm với chồng là Kinh-Xuyên đề đày Công-chúa vào rừng may gặp Liễu-Nghi. Chúa mượn viết thư về Thầy-cung : Long-vương sai Thái-tử đem thuy tộc lên đón Chúa về Đông-đình,
(Có bọn thầy tướng, thầy bói pha trò rất buồn cười).
Đoạn thứ ba
THỢ MÃ THUA BẠC
(Hài kịch)
Anh thợ mã nhận tiền một đám sửa lễ từ phủ. Khi đem tiền nhường hết, tưởng thế phải bàn với vợ con giả làm người mã, đến ngày sửa lễ, thầy cùng khai quang bắt ý trêu đùa vợ anh thợ mã, anh chồng ngồi bên tả, ngóa mắt-cám gan, đương lúc lễ dân, đánh ghen túi bụi.
3006

BƯU-ĐIỆN THỂ-LỆ
In năm 1925 đã sửa đổi lại các lệnh gửi thư từ, kiện hàng, văn văn, như quyển mới :
Giá 0 p. 60 nó tiền cước gửi 0 p. 20. Nếu gửi tiền trước sẽ mua không phải chịu tiền cước.
« Giới bán các hàng sách ». Kể từ 1er février 1926 các giá gửi thư từ, kiện hàng văn văn, gửi nội trong Đông Pháp đều thay đổi cả.
Ngài nào đã mua quyển Bưu điện Thể lệ rồi mà muốn lấy thêm từ phụ trương sửa đổi về các giá mới, xin viết thư về cho soạn giả, sẽ gửi ngay.
TRẦN HỮU-MẬU
Chargé des Postes et Télégraphes
Hanoi gare
5.539

QUÀ TẾT
Nhân dịp tết bản-hiệu không biết lấy gì tỏ lòng cảm ân các ngài, vậy nay xin kính biếu tập diễn-thuyết của ông Phan-chu Trinh, nếu ngài nào đã có rồi, khi gửi thư lấy hàng xin cho biết, xin thay bằng mấy thứ sau này : tùy ý các ngài chọn. Tập việc ông Phan-bội Châu, tập Pháp-Việt đề-huề, tập Việt Nam Minh Trị, Việt-Nam Quốc-Hồn, Việt Nam Quốc Tùy và tập những tin tức và dư luận về ông Phan-bội Châu, lo dân thương nước của ông Nguyễn-thượng-Hiền. Nay kính
NGUYỄN-TIẾN-HÀM dit THUẬN-THÀNH
Dottier - Chapellier
7, Rue des Caisses Hanoi
3028 *Nhân dịp Tết, giá trong catalogue cần Bản-hiệu hạ 5 %.*

BERLIET
12 CÁI LẼ nên mua xe 12 BERLIET
1° — Máy phát-động chạy chậm không mòn được.
2° — Máy ca-bua hiệu ZENITH.
3° — Các cơ-quan đều dễ xem xét.
4° — Hộp vít-tét có 4 vít-tét cần dùng cho các đường dốc.
5° — Còn có mấu.
6° — Máy hãm nhậy lắm.
7° — Máy lái êm và đúng.
8° — Chỗ ngồi rộng và êm.
9° — Lò-xo tốt, dường xấu cũng êm.
10° Bánh xe thay đổi dễ, nơ 820×120.
11° — Có máy thụt TECALEMIT bơm dầu lên cả các cơ-quan.
12° — Giá tiền 28.500 quan.
Xưởng AVIAT
Quai Clémenceau — HANOI 3029

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

HIỆU BÀO-CHẾ CHASSAGNE

E. LAFON & R. LACAZE

Có bằng Bào-chế hạng nhất ở Đại học-đường Paris

KẾ NGHIỆP

59, Phố Paul Bert, ngay trước hiệu G M. R. (hiệu Gô-đa) và Hồ Hoàn-kiếm

Nhân dịp ngày Tết Nguyên-đán

Từ ngày 19 tháng chạp đến ngày 9 tháng riêng ta, ai mua hàng được 0$50 sẽ được biếu một lọ nhỏ rượu

VIN TONIQUE RÉGÉNÉRATEUR

của **Giáo-sư J. K. WATSON**

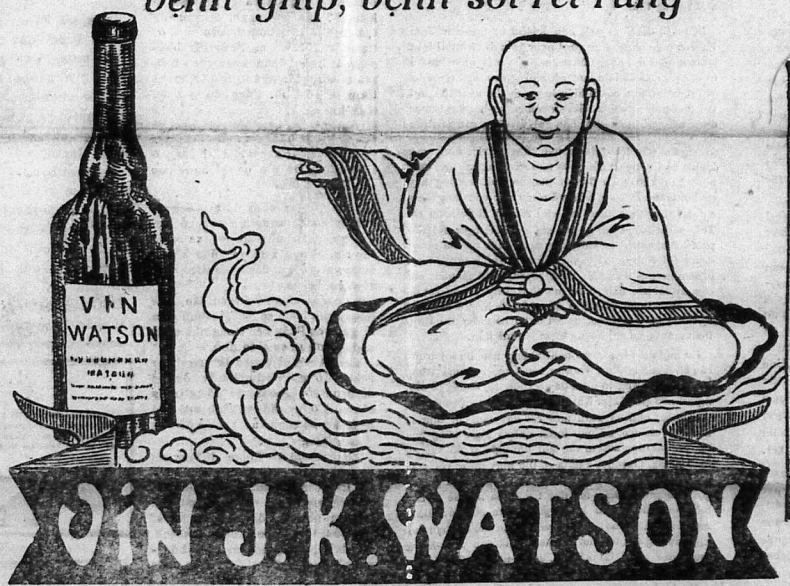
là một thứ thuốc bổ mạnh nhất để trị các bệnh huyết suy, đau gân, bệnh ghip, bệnh sốt rét rừng

Một lít

2$25

Nửa lít

1$20

LỜI DẶN CẦN TRỌNG

Những quí khách ở các tỉnh gửi thư về mua hàng, mà có gửi tiền về, hoặc đủ số, hoặc xuýt-xoát, thì cũng được phần biếu.

AI MUA THUỐC ĐẮNG HƠN 2$. SẼ BIẾU NƯỚC-HOA LOTION POMPÉIA, LOTION FLORAMYE, V.V. HOẶC RƯỢU MÙI HẠNG QUÍ.

Những rượu mùi rất tốt nên mua mà uống tết

RƯỢU QUINQUINA BANYULS	RƯỢU QUINQUINA SAMOS	RƯỢU KOLA COCA
1$ 90 một chai lít	2$ 10 một chai lít	2$ 25 một chai lít

Dùng toàn những chất bổ thượng hạng

BÁN Ở HIỆU BÀO-CHẾ CHASSAGNE

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Dépuratif Ribal

Thuốc tẩy huyết và tiêu độc

Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng, nên thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.

Giá tiền: **1$30**

Pommade Ribal

Làm cho đỡ đau, trừ trùng-độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.

Giá tiền: **0$80**

BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ

L. BLANC

31, phố Paul-Bert, Hanoi

3033

Khi trong mình có rắn ngứa thì đứng có quào gãy trầy da lấy, Pommade Cadum thoa thì hết tuyệt.

3044 i

Hiệu kim-hoàn

昌 遊

HOANG-QUANG-THIEN

Bijoutier

CERTIFICAT D'ART DÉCORATIF

Hanoi, 91, Rue des Changeurs, Hanoi

Nhà làm đồ vàng bạc ở giữa phố hàng Bạc, chủ-hiệu có bằng tốt-nghiệp về nghề chạm chỗ tại trường Công-nghệ Hanoi. Kén toàn những thợ rất khéo, làm cẩn thận, vàng đúng tuổi. Các ngài chiếu-cố lại sẽ sửa, xin chắc được vừa ý, không phải lo ngại điều gì. 3032

DELEULE & DETOUILLON

76, Phố hàng Trống, Hanoi

CÓ BÁN:

Xe đạp và xe máy « Môtô » hiệu « TERROT » và « ALCYON »

Đồ phụ tùng các thứ xe đạp, xe mô tô, xe ô-tô

Súng đi săn

hiệu VERNEY CARRON

Xưởng chữa xe ô-tô

Xin đến hỏi giá 3036

NHÀ BÁ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc:

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất: Santalol

chất: Salol

và chất: Uroformine

Giá 1$20 một hộp 3001

nhưng vì sợ lôi thôi, nên không ai muốn trình báo làm gì.

Ta tưởng nay quân giết người đã bị bắt rồi thì ai là người biết chuyện ấy — nhất là hai người đàn bà cùng ngồi trong saloon với người con gái ấy — nên đến tòa làm chứng thì cái án này mới chóng liễu kết được.

Nay hãy tạm nói bấy nhiêu, còn sau này tra xét làm sao sẽ nói tường hơn.

Thư từ thất lạc vì thế! — Thư từ có cẩn cô kín thì mới phải gửi trạm, mà lại hay thất lạc thì có bực không, như ở về trạm Trinh-xuyên phần nhiều người phải chịu cái nỗi bực ấy. Xét ra vì có tên phu trạm kia lười biếng quá, những nhật-báo thư từ của người ta nó cứ lấy về rồi để ở nhà cho con nghịch chán rồi lại dán lại mà đưa cho người ta, mà nào có đưa đến tận nơi đâu, chỉ gửi quanh các người đi chợ, thành thử ra mất luôn. Đã bao nhiêu lần mà nào nó có bỏ chứng ấy, lại nhiều khi nó có lên trạm đây, chỉ một mình thằng con nó lên lấy về. Như thế thì lạ thật, chẳng hay người có trách-nhiệm có trông nom đến không nhỉ? Vậy mong rằng quan chánh bưu-điện sẽ xét biết cho.

V. T. lai cảo

PHÚ-THỌ

Chưa thấy gì cả. — Trông một số báo trước đã có nhắc công-ty xe lửa nên kíp đặt cho hai cái chắn ngang bên đường cái quan có đường xe lửa đi giữa, lại là lối người ta đi lại đông đúc mà đến nay chưa thấy nói năng gì đến. Vậy trong khi mong đợi mà nhất là cái mắt cô nom thấy tàu xe lửa chạy qua đường ấy mới rùng mình sởn gáy, thì sở xe lửa nấy ra lệnh tạm cho các thì-xỉ tàu ở trên xuống lại càng nguy hiểm lắm, hay là ở dưới lên, cách xa chỗ đường này độ vài chục thước, cho tàu đứng im lại, rồi thổi còi dài xong chạy thong thả qua lối hẻm. Như thế những người tài-xế có thấy người đi qua, hay súc vật và xe, mới có đủ thì giờ hãm ngay mấy được. Chứ như bây giờ xe lửa trên vẫn chạy xuống như bay, có thổi còi toe một cái thì đã đến ngay chỗ đường cái qua lại rồi. Ấy tai nạn xảy ra là thế, người chết hết lỗi, còn đâu nữa mà cãi lại.

Bán chiêu khách 15 hôm nữa thôi

Hiệu thuốc Chassagne, 59, Rue Paul-Bert, Hanoi, có lời kính-cáo để các ngài mua sách

SẢN DỤC CHỈ-NAM

CỦA ÔNG Y-SĨ NGUYỄN-VĂN-LUYỆN

biết cho rằng vì đông người mua cho nên số sách của bản-hiệu định bán chiêu khách đã hết nhiều rồi. Vậy bản-hiệu chỉ có thể bán giá 0$65 một quyển từ nay đến hết ngày 8 février mà thôi. Ngoài hạn ấy bản hiệu lại bán 0$75 một quyển theo như giá bán ở các hàng sách. Vậy ngài nào muốn mua quyển sách thiết-dụng ấy nên kíp đến hoặc gửi thư về mua ở bản-hiệu thì mới còn được giá 0$65 một quyển. Ở xa gửi thêm 0$20 tiền cước. 3002

VIỆC KINH-ĐÔ

Các sự-nghi trong ngày lễ tôn thụy. — Về lễ tôn thụy tôn-thụy đã cử hành tại điện Cần-thành, hôm 27 ta mới rồi, thời trong sổ báo ra ngày 18 janvier đã kỹ thuật đại lược, nay xin kể rõ đầu đuôi những nghi tiết trong ngày đại lễ nầy để độc giả được tường lễ tôn-thụy tôn-thụy là một lễ rất long trọng trong việc đại tang nhỉ vậy.

Theo lệ lệ của nước nhà, mỗi khi đức Hoàng-thượng thắng hà, thời trước khi làm lễ ninh lăng, đình thần sẽ làm lễ tôn-thượng tôn-thụy để dâng thụy-hiệu và miếu-hiệu. Thụy-hiệu gồm có đến hơn vài chục chữ, kể rõ những đức tính và sự nghiệp của ngài, để tỏ tấm lòng tư niệm của kẻ thần-thứ, những chữ thụy-hiệu ấy, ngày sau mỗi khi gặp có kỵ kỉ, lễ đản thời trong chúc văn đều có viết vào cả, là có ý để biểu-dương về hậu thế cho được lâu dài vậy.

Còn miếu-hiệu thời khác với thụy-hiệu, chỉ định hạn có 5 chữ mà thôi. Miếu-hiệu của đức Khải-Định tiên-hoàng là Hoằng-tôn-Tuyên hoàng-đế. Những sự nghi về buổi lễ hôm ấy cử hành như sau này:

Đúng 3 giờ chiều, đức Bảo-đại hoàng-đế ngự chế-phục, áo trắm thêu, cầm gậy, từ trong Kiến-trung-lâu ngự xa ra điện Cần-thành, tức bấy giờ các ông hoàng-thân, các văn-võ ấn-quan, các ông tôn-thước, các ông phò-mã, các ông hữu quan cùng các ông văn thuộc viên lục phẩm trở xuống, các ông võ thuộc-tiêu ngũ-phẩm trở-thượng đều bận chế-phục đứng dưới điện chia ra hai bên tả hữu rất là tề chỉnh, còn các viên binh thời hải-liệt các thứ nghi-trượng lỗ-bộ, những quân linh quản đội đều mặc binh phục sắc xanh chứ không dùng sắc đỏ, là để cho hợp với tinh lễ vậy.

Khi đức Hoàng-thượng đã ngự đến đứng ở gian chánh trung, tức thời một viên thị-vệ bận áo tư văn sắc trắng đi đứng rảo bước ra giữa sân qui tâu rằng «thỉnh thần-bạch ngự thăng bửu-tọa», rồi một viên thị-vệ khác bận lễ phục đứng trên thượng-điện kính bưng cái thần-bạch ở trong long-sàng mà tôn-trí lên trên ngai vàng; kẻ hành-nghi xướng «tấu nghệ bái vị», Hoàng-thượng liền do chỗ chỗ lập vị tiến lên chỗ hành-lễ, đồng-thời bách-quan đều ra giữa sân ân-ban đứng tự lập; kẻ hành nghi xướng «tấu qui», Hoàng-thượng liền qui trước hương án phía ngoài linh-tọa; xướng «tấu thượng-hương», lúc bấy giờ là làm lễ dâng hương vậy, hai ông tôn-trước đứng trừ lập dưới thềm đều bước lên thượng-điện, lại qui hai bên tả hữu Hoàng-thượng, một ông bưng hộp trầm bỏ vào lư hương, rồi hai ông lý kính dâng lên trên hương án. Sau lễ thượng hương, Hoàng-thượng làm lễ bốn lạy, các quan đều tùy-bái; kẻ hành nghi xướng «hành tấn sách bửu lễ» nghĩa là làm lễ kính dâng kim-sách, kim-bửu lên trước linh-tọa, (trong kim-sách thời khắc những chữ thụy-hiệu, trong kim-bửu thời khắc những chữ miếu-hiệu). Xướng «tấu qui» Hoàng-thượng qui ở trước hương-án, các quan đều qui theo, kế đó hai viên tôn trước phụng sang việc cung bằng sách, bửu đều rảo bước đến qui ở bên hữu Hoàng-thượng, lại có hai viên tôn-trước nữa phụng-sung việc tiếp-bằng sách, bửu cũng đồng thời rảo bước đến qui ở bên tả Hoàng-thượng, đoạn rồi Hoàng-thượng bưng lấy cái kim-sách và cái kim-bửu ở nơi hai ông tôn-trước qui phía bên hữu, rồi nghỉ đưa lên ngang trán khấu ba khấu, khấu xong lại giao cho hai tôn-trước qui phía bên tả tiếp lĩnh lấy xướng: «tuyên sách» dứt tiếng xướng, quan Lễ-bộ thượng-thư phụng sang chức tuyên sách đại thần ở dưới sân bước lên trên điện, đến qui ở trước chân-án một viên quan Nội-các cũng qui một bên mà kính bưng cái kim-sách để quan tuyên-sách đại-thần đọc; đọc xong, kẻ hành-nghi xướng «tuyên bửu» dứt tiếng xướng, quan Hình-bộ thượng-thư phụng sang chức tuyên-bửu đại thần ở dưới sân bước lên trên điện, đến qui ở trước chân-án; một viên quan Nội-các cũng qui một bên mà kính bưng cái kim-bửu để quan Tuyên-hữu đại-thần đọc đoạn rồi hai ông tôn-trước sung-bổng cái kim-sách và cái kim-bửu mà tôn-trí lên trên hoàng-án ở trước linh tọa, kế đến làm lễ điện-tửu dâng ba tuần rượu, trong lễ này có đọc chúc-văn, do quan tham tri bộ binh phụng sang việc đọc-chúc, xong lễ điện-tửu tiếp đến lễ hiến trà, lúc bấy giờ Hoàng-thượng lại làm lễ bốn lạy nữa, bách quan cũng đều tùy bái theo, rồi kế đến lễ hiến hóa cái chúc-văn và cái thẻ-sách, thẻ-bửu, khi ấy Hoàng-thượng đứng trên điện ngó thẳng ra nơi hiến-hóa, để tỏ ý cung kính vậy. Thẻ-sách và thẻ-bửu cái thì thước cũng như kim sách và kim-bửu vậy. nghĩa là cũng để chép thụy-hiệu và miếu-hiệu của đức đại-hành Hoàng-đế, duy có khác là thẻ-sách thẻ-bửu thời làm bằng gấm đỏ đối, còn kim-sách, kim bửu thì làm bằng bạc độ vàng để thờ.

Sau khi đã làm lễ hiến-hóa rồi, Hoàng-thượng ngự ra đứng nơi tiệp-vị, các văn võ ấn quan đều lui ra hai bên tả hữu đứng thị-lập, bấy giờ đến lượt các văn võ hưu trí ấn quan và công-tử, thích lý làm lễ bốn lạy, xong rồi thị-vệ bỏ sắc trên điện xuống để các bà nội-cung làm lễ tùy bái ở trong hương-án rồi kế đến các bà nội-cung tiến triều và các bà công-chúa làm lễ dưới thềm trên điện, cũng cùng một lúc lễ ở dưới sân trước điện các bà mang phụ, các bà phẩ-thiếp, các bà công-nữ, các bà nữ-quan làm lễ tứ bái.

Xong lễ tác bái nầy là lễ thành vậy. Một viên thị-vệ ra giữa sân qui tâu «tấu thỉnh thần-bạch ngự hồi long-sàng» rồi một viên thị-vệ nữa đến trước bửu-tọa kính bưng cái thần-bạch đem đặt vào trong long-sàng, Hoàng-thượng ngự vào lầu Kiến-trung, bách quan đều lui ra.

Bữa hôm ấy có các qui quan đến thị lễ, quan Khâm sứ Pasquier vì đi Hanoi vắng, cho nên có quan Đông-lý phủ Khâm-sứ sang thay mặt ngài.

Tin sau cùng.

Tại hội-đồng các quan thượng-thư nước Pháp

Tại hội đồng các quan thượng-thư họp ngày hôm nay, quan tổng-trưởng bộ thuộc-địa có đệ trình quan tổng-thống ưng chuẩn một bản lệnh lưu quan Varenne nhậm chức Toàn-quyền Đông-dương một hạn nữa.

Việc tài-chánh nước Pháp

Thủ-dân nghị-viện đã bắt đầu bàn về bản dự-án tài-chánh. Nhiều người nói rằng trước tuần lễ sau tên nội-các chưa can thiệp vào cuộc nghị luận ấy.

Quý-khách tại Đông-dương

Quan sứ-thần Pháp ở Xiêm-la, là M. Wildon cùng phu-nhân đi tàu *Angkor* đã tới Saigon.

Quan sứ-thần Pháp, quan sứ-thần Amadori cùng phu-nhân khởi hành ở Saigon ngày 24 janvier, hồi 21 giờ đáp xe-lửa riêng đi Nhatrang. Từ đấy các ngài sẽ lên Huế để dự lễ Minh-lăng.

Một chiếc tàu Nga ở Nam-kỳ

Ngày thứ bảy mới rồi, chiếc tàu của Nga, tên là *Eriwan* ở Bangkok đến, đã tới Saigon. Tàu có chở 200 tấn gạo đến Swatow. Thấy-thả nghiêm cấm ở trên tàu, không có phép riêng không được xuống bờ.

(Indopacifi)

HỎI CÁC NHÀ MẮC BỆNH XUYỄN, BỆNH HEN!

Đông thầy nắc bệnh mà đã nản lòng, nên dùng thuốc ARYSSINE EMBARD (REMÈDE D'ARYSSINIE en POUDRE) bằng bột, bằng thuốc lá hút, thì thấy đỡ chịu ngay, và bệnh tiệt-căn.

Gỡ bột trong một cái điu, hoặc trên một tờ giấy kim-khí mà đốt, rồi thứ cái khói thuốc, thì tắp tức đỡ ngay. Cứ thử mà xem, sẽ thấy kết-quả lạ thường. Hút thuốc điếu ARYSSINE EMBARD (CIGARETTES d'ARYSSINIE EMBARD, cũng hiệu-nghiệm lắm.

Tên cái hộp quấn chung quanh hộp thuốc có in dấu-hiệu sau này mới là thực hiệu:

MARQUE DÉPOSÉE

Có bán tại: H. FERRÉ & Cie, 28, Rue Richelieu, Paris, và các hàng Bao-chế.

Gởi bán tại: BLANC, Hanoi
MONTÈS, Hanoi

3045 a

BÁN GỖ:

Lim, gụ, lạp đủ các sắc, ván sàn, giui nhà, than củi và than mỏ.

Có gỗ ở cửa lối đem về.

Bán buôn và bán lẻ.

Hỏi tại hiệu **Nguyễn-đức Mai**

Hanoi: *phố bờ sông, số 4, télé-phone N° 404.*

Haiphong: *Phố trường Bách-nghệ, số 20 (rue de l'Arsenal) télé-phone N° 389.*

Hà-đông: *Gare Thường-tín số 2.*

Rượu bổ-đào:

TONIQUE TONKINOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo kinh tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình la, làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to!!!

Ngày mùng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tòa Nội-các phụng lệt chiếu phê rằng:

Chiếu sau đây được rằng thứ rượu bổ đã từng ngự dụng qua rất hay, đáng nên gia thưởng, trước lục phê thị gửi cho qui được, phòng chế-công để tỏ lòng-thành.

Khâm thử.

以表嘉獎著准製造內用大補酒試行特賜御用賞給人參鹿茸等件

內閣蓉錄

Nhân dịp tết Nguyên-đán ta sắp tới nơi, bản-hiệu tạm rút giá rượu

Tonique Tonkinois

để hiến liệt-qui gọi là tỏ tấm lòng thành của nhà hàng đối với bạn mua hàng vậy.

Kể từ ngày 20 Janvier 1926 đến 15 Février 1926 giá mỗi chai bán có 2$00.

Bào-chế MONTÈS

54, Phố Tràng-tiền, 54

HANOI

Xin xem kỹ các cáo-bạch của bản-hiệu ở trang thứ tư từ bữa nay.

3001

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các ngài được báo biết rằng: tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy các liệt-qui ông nào mua thì gửi tiền cho; bổ không có tiền gửi theo giấy mua thì bản-quán không trả lời. Mua báo thì tính từ rằm hoặc mồng một tháng tây trở đi cho gọn.

Agents généraux en Indochine: CHARRIÈRE, DUFOURCQ, GARRIGUENC & Cie

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

Phố Paul-Bert, phố Đồng-Khánh và phố Rollandes

HANOI

GIÁ MÂY THỨ HÀNG

Nước hoa Extraits FRANCELYS, lọ đẹp	*Mỗi lọ:*	3 fr. 25
Một lô phấn, các hiệu lớn đủ các mùi, bán xoon.		6 fr. và 2 fr. 00
Gương cầm tay, có cạnh, bít kền, cán gập lại được 16 × 11 c/m.		11 fr. 00
Đồng hồ đánh thức JAZ mạ kền, mặt trắng.		43 fr. 00
mặt nhấp nhánh		55 fr. 00
Đồng hồ quả quít có nắp mạ vàng, có trạm 18 lignes.	*Mỗi cái:*	5 $ 00
Cốc li cơ bằng kim khí mạ bạc, 6 cái cốc, có khay.	*Cả bộ:*	20 fr. 00
Kính gọng bằng nhựa, làm giả đồi mồi, mắt tròn 45 m/m, cốc Ficuzal		6 fr. 50
Kéo để thêu, bằng thép bóng.		7 fr. 50
Các dụng li-cơ, thấy linh đúc, hình chóp nón.	*Một cái:*	1 fr. 50
Đĩa rẹt trũng, bằng xành, có vẽ, 22 c/m.	*Một cái:*	3 fr. 50

3005

ECRITE POSTALE N° 40

Hỡi các người mắc bệnh thận,

xin các ông đi dùng đồ các món thuốc rồi mà chưa khỏi rất nên mua thứ thuốc hiệu PONNADE MOYER dùng độ ngay lập tức mà chóng khỏi hẳn.

Ở Pnom-Penh hỏi tại hiệu bán chữ DUPUY, 272-2, 20 Quai de Monnet; nhà thuốc LAPIER à LAGNIER.

3044 c

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc:

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy dọt.

Giá tiền 0$90 3001

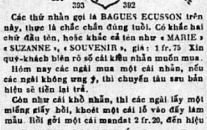
ĐỒ KIM-HOÀN

BIJOUX GOLDTUBÉ

Dùng rồi lại bán lại 1 fr. một gam

2 fr.00

Tiền cước: 0.60

Các thứ nhẫn gọi là BAGUES ECUSSON trên nầy, thực là chắc chắn dùng tuổi. Có khắc hai chữ đầu tên, hoặc khắc cả tên như « MARIE » « SUZANNE », « SOUVENIR », giá: 1 fr.75 Xin quý-khách biên rõ số cái kiểu nhẫn muốn mua.

Hôm nay các ngài mua một cái nhẫn, nếu các ngài không ưng ý, thì chuyển tàu sau bản hiệu sẽ liền lại trả.

Còn như cái khổ nhẫn, thì các ngài lấy một miếng giấy bồi, khoét một cái lỗ vào đấy làm mẫu. Rồi gởi một cái mandat 2 fr.20, đến hiệu

BIJOUX GOLDTUBÉ, Rayon E

211, RUE SAINT HONORÉ, PARIS

thì chuyển tàu sau các ngài sẽ nhận được cái nhẫn và quyển Ca-ta-lô có vẽ những đồ tặng

3045 b

P.HÀM,

Thứ chè tốt thời quanh năm uống lúc nào cũng thơm ngon. Thường lắm hạng chè chỉ vào độ đầu xuân thì uống được, ít lâu thì nhạt nhẽo. Đấy là hạng chè giá lá cho nên gìn giữ đến thế nào cũng không tránh khỏi được sự biến-động.

NHƯ,

Muốn được hạng chè chính hiệu NINH-THÁI thời quanh năm lúc nào cũng ngon thơm. Vậy qui-khách muốn tránh sự biến-động ấy xin chực tiếp quá bộ chiếu cố cho bản-hiệu tại Hanoï, Haïphong và Nam-định.

NINH-THÁI-HIỆU

số 10, phố hàng Ngang, Hanoi
số 113, phố Khách, Haïphong
số 73, phố hàng Trống, Nam-định

3002a *Kính-cáo*

Dù các ngài đau dạ dày đến thế nào mặc lòng, hễ dùng

Thuốc bột Saint André

thì sẽ thấy kiến hiệu tức thì.

Các sự đau đớn đã tiêu tán đi, các ngài lại được khỏe mạnh như thường.

Thuốc bột Saint André

lại chữa các bệnh như là:

Đau bụng vì bệnh đầy, bệnh ợ chua, vân vân...

Giá bán: 0$85 một lọ

Hỏi tại hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

59, Rue Paul Bert, Hanoi

3002

LỢI-THÁI

BÁN ĐỒ VÀNG BẠC

108-110, Phố hàng Bạc, Hanoi

Qui-khách muốn sắm đồ nam-trang và nữ-trang, xin mời lại hiệu LỢI-THÁI, 108-110 đầu phố hàng Bạc, bản-hiệu chuyên nghệ đã lâu năm, buôn bán thực thà nên được nhiều qui-khách gần xa chiếu-cố.

Thường thường vẫn gửi hàng đi bán khắp các tỉnh trong ba kỳ và xứ Laos. 3017

祥和裕

YU-WO-TSEONG

VENTE EN GROS

68, Rue des Cantonnais, 68

Hanoi (Tonkin)

TÉLÉPHONE N° 266

Bản-hiệu có bán buôn các thứ vóc nhiều, hàng tàu nhiều lắm, hàng thật tốt, giá thật rẻ

Có bán cả hàng ta: Bắc-kỳ như the, xuyến, lĩnh, lạo, bâng, quế, vân vân... và hàng Saigon như lĩnh, the, vân vân.

Nay mới có độ các thứ mùi, lăng thâm, moga đen và vải mán rộng khổ. Những hàng này bán buôn từng tấm, chứ không bán lẻ và không có mẫu gửi đi các tỉnh, vì hàng còn nguyên không thể cắt được.

Qui-khách ở gần nên đến bản hiệu mà mua, còn ở xa thì gửi thư về, bản hiệu sẽ gửi contre remboursement.

Cẩn-bạch

YU-WO-TSEONG

3015

Nếu ai mắc phải bệnh tinh « [illegible] » dù lâu hay mới, dù nặng hay nhẹ mà muốn được mau khỏi, không tốn tiền lại không hại về đường sinh dục nên lập tức dùng thuốc của hiệu Ư-NGỌC-LIÊN, n° 46, Rue Principale à Dap cầu, vì hiệu này là một nhà chuyên trị bản thuốc bệnh tinh đã có tiếng không ngày nào là không tiếp được giấy ngợi khen và mình tạ ở các nơi gửi lại.

Ở Hà-nội có gửi hiệu Kim đức giang, [illegible] phố hàng Đồ và ở Nam hiệu Phương nguyên phố Paul-Bert làm đại-lý bán nữa.

3022

Hễ các ngài thấy trong mình mệt nhọc, xanh sao, yếu đuối, ăn không ngon và hay sốt-rét thì các ngài nên dùng ngay chớ ngần ngại, thứ

Rượu bổ của ông Bác-sĩ J. K. WATSON

Như thế thì các ngài đỡ phải tốn kém và lại chóng khỏi nữa.

Giá bán: 2$25 một chai lít
1.20 chai nửa lít

Bán tại hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

Số nhà 59, phố Tràng-tiền

HANOI 3002

Nhà Bán-đồ « TẤM-TẮM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

CATALOGUE FRANCO SUR DEMANDE

3037

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa, xưng da dầy, đau dạ dầy, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc:

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai: 1$40

Có bán tại: Nhà Ba chuông, Hanoi

3001

Cachou Lajaunie

là một thứ thuốc làm cho

dễ tiêu,

khỏi ho và khỏi ngứa cổ

Cần cho những người hút thuốc lá. Chỉ có thứ thuốc đó là hay hơn, còn các thứ khác là giả cả.

Giá mỗi hộp là 0$10

Có bán tại hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

Số nhà 59, phố Tràng-tiền,

HANOI

3002

TAM-TỈNH-Y-QUÁN

Phố hàng Ghế-gụ, số 16, Nam-định

Hiệu Tam tỉnh có thầy thuốc xem mạch, biết thực hư hàn nhiệt, trị bệnh biết hoàn cấp bảo cứu, hoàn lên cao đan chế luyện cực tinh tế, nhằm các các bệnh mới lâu dù n.uy dữ trong, số sống phục còn chữa cũng được hồi sinh khởi tử, người giàu có lấy phải giá, người nghèo cứ qua không tiền xin thuốc cũng cho, chữa các bệnh như sau nầy: đàn ông mộng tinh, gi tinh, hoạt tinh, tảnh tinh đương lưu không đi, đàn bà kinh nguyệt không điều, huyết ít, huyết đen, huyết hôi, huyết tích, khí hư sích bạch đái, hậu sản hoặc kinh thấy gia liền miền sinh ra trăm cường không đẻ ba có đẻ không nuôi, các chứng đ u bụng đau tức kinh niên, ho leo, hen, đàm suyễn, thổ huyết, khạc huyết, nục huyết, ho huyết, lị huyết, băng huyết, phong thấp cổ chương bế tegi tê bại, phá thũng, giá mỗi hộp hay là chai 1 đồng.

Bạn mắt cả làng cần hay ca tông mi bản hiệu chỉ chưa nửa giờ thì khỏi mà mắt không có sẹo, mỗi mắt 1 đồng. Trẻ con cam kinh đàm suyễn lẻ lị mỗi chai 5 hào.

Lậu và giang mai bản-hiệu chữa khỏi và giết nọc không tốn tiền lại sinh dục như thường mỗi chai 1 đồng, thực 5 hào. Cao ba long thực tết mỗi lang 5 hào. Thuốc bổ sâm nhung song bổ huyết gia trẻ trai gái đều dùng được cả mỗi hộp 1 đồng.

Ai uốc cai 3 phiện ngài nào ăn năng đã lâu uống khỏi không vật và đi làm được, hạng nhất 2 đồng 1 chai, hạng 1 đồng, chai con 5 hào, qui khách ở xa viết thư về kể bệnh bản hiệu gửi thuốc tới ngay gởi cách lĩnh hóa giá ngân, ngài gửi mandat thuốc, xin đề như sau này: M. TRẦN-BẮC-SỞ dit TAM TỈNH-Y-QUÁN ở Nam định. 3050

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghip.

Mắc bệnh ghip, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khắp xương.

Muốn trị bệnh ghip, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets 3001

CÒN GÌ THÚ BẰNG

TRƯỚC KHI ĂN CƠM

UỐNG MỘT CỐC

ANIS PERNOD

Giải khát và ngon cơm

Bán tại L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haïphong, Hanoï, Nam-định, Bến-thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Đồng-hới, Thu-xá, Saïgon, Pnom-Penh. 3007

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kê-nghiệp

Lập tự năm 1886, là thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) số 31, Hanoi-Tonkin

Giây nói số 59

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI:

ENO KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm và dân bà ở cữ . . . . . Một lítre:* **2$40**
Trước khi ăn cơm uống một cốc con.

ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước. Một chai:* **1,25**

GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc hạt. Một chai:* **1,25**
Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh ghip và các bệnh đau phổi rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hay 4 muỗm. . . . . Một chai:* **1,25**

GOUTTES NOTAL, Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều. . . . . Một chai:* **0,80**

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản-hiệu xin trả lời ngay
Tiền gửi hàng phần người mua phải chịu 3003

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu.
Trị bệnh mất máu, khi huyết suy yếu, thân thể mỏi mệt gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra rạo phổi làm cho hay ho mệt uống thuốc này rất dễ, vì có mùi thơm không có lợm giọng bao giờ!
Bài thuốc này có hội-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là:

Thuốc nước bổ huyết

3001 **MÀU BÒ 1$40**

Các ngài chớ nên quên rằng mùa đông năm ngoái thuốc ho

Sirop Nofal

đã chữa khỏi biết bao nhiêu người về các bệnh như là:

Cảm, đau cuống phổi, ho gió, ho rát cổ, vân vân...

Thứ thuốc nay hay, nên bán mạnh lắm.

Chai lớn giá: 0$90

Bán tại hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

Số nhà 59, phố Tràng-tiền

HANOI 3002

BANQUE DE L'INDOCHINE

ĐÔNG-PHÁP HỐI LÝ NGÂN HÀNG

東法滙理銀行

SÁNG LẬP RA TỪ NĂM 1875

Có những chỉ-dụ sau nầy chuẩn cho được hưởng-thụ đặc biệt quyền lợi:
21 Janvier 1875, 20 Février 1888, 19 Mai 1900, 4 Janvier 1920, 12 Janvier 1921, 12 Janvier 1922, 17 Janvier 1923, 10 Janvier 1924, 16 Janvier 1925, 16 Juillet 1925 và 11 Décembre 1925.

Tư BẢN DỰ ĐỊNH: Francs **72.000.000**
Tư BẢN NỘP RỒI: » **68.100.000**
TỔNG CỘNG KHOẢN DỰ-BỊ NGÂN NGÀY 30 JUIN 1294: » **84.089.020**

Chánh quán tại: Paris (VIIIe), 96, Boulevard Haussmann

Chánh trị-sự: M. A. DE MONPLANET, Hộ-bộ tổng thanh-tra hàm, Chánh chủ ngân hàng Crédit Commercial et Industriel, Chánh chủ công-ty mỏ Than Hongay (Société française des Charbonnages du Tonkin).
Phó trị-sự: M. STANISLAS SIMON, trị-sự công-ty Điện-Việt Thiết-lộ.
Tổng chủ nhiệm: M. THION DE LA CHAUME, nguyên Hộ-bộ thanh tra.

Các chi quán:

TẠI ĐÔNG-PHÁP: Nam-kỳ: SAIGON.
Trung-kỳ: TOURANE.
Bắc-kỳ: HAIPHONG, HANOI.
Cao-mên: PNOM-PENH, BATTAMBANG.
Quảng-châu-loan: FORT-BAYARD.
TẠI VÂN-NAM: MÔNG-TỬ, VÂN-NAM-PHỦ.
TẠI TIÊM-LA: BANGKOK.
TẠI ANH THUỘC-ĐỊA: SINGAPORE.
TẠI TRUNG-HOA: BẮC-KINH, THƯỢNG-HẢI, THIÊN-TÂN, QUẢNG-ĐÔNG, HƯƠNGCẢNG, HANKÉOU.
TẠI PHI-CHÂU: DJIBOUTI.
TẠI TÂN-THẾ-GIỚI: NOUMÉA.
TẠI TAHITI QUẦN-ĐẢO: PAPEETE.
ETABLISSEMENTS FRANÇAIS DE L'INDE: PONDICHÉRY. 3048

Hiệu viết tắt để gửi điện-tín: INDOCHINE.

CÁC NGÀI CÓ THỂ ĐƯỢC:

MỘT TRIỆU

HOẶC 500.000, HOẶC 200.000, HOẶC 100.000 QUAN

Muốn được một số tiền ấy, nên mua một cái vé

CRÉDIT NATIONAL 1920

Lúc mua vé thì giá 20 quan cần thì đóng lần 22 tháng mới thành ba mươi quan. Nếp tiền lần đầu, tiền được ngay rất vé, riêng mình có quyền sở-hữu, hễ vé trúng số thì được số tiền. Mình chỉ chịu nhỏ thành dịn một tí, thật hầu như không nghỉ đến, mà đã được dự các cuộc rút số, lại được có quyền sở-hữu một cái vé rất quý có sinh lợi-tức.

Về CRÉDIT NATIONAL, mỗi năm làm kỳ dự cuộc rút số: là 1er Janvier, 1er Février, 1er Avril, 1er Mai, 1er Juillet, 1er Août, 1er Octobre, 1er Novembre.
Mỗi lần rút số có:

1 lô.	**MỘT TRIỆU**
1 lô.	500.000 quan
2 lô.	200.000 quan
3 lô.	100.000 quan
6 lô.	50.000 quan

Tiền rút số tăm kỳ trong một năm cộng là 20 triệu quan

Như vậy rút số cũng dễ trúng lắm

Muốn dự các cuộc rút số kỳ, nên gửi 20 quan cho ông chủ nhiệm nhà:

BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Papère, MARSEILLE (France) R. C. 6576

Việc bán vé nầy theo như bến luật ngày 15 Mars 1900, các nhà mua vé được đủ điều chắc chắn. 3048 b

---